

PRZEWODNIK BIBLIOGRAFICZNY

miesięcznik dla wydawców, księgarzy, antykwarów,
jako też czytających i kupujących książki.

Wychodzi w Krakowie 1go każdego miesiąca w objętości $\frac{1}{2}$ — $1\frac{1}{2}$ arkusza. Przedpłata wynosi: rocznie 1 złr., z przesyłką 1 złr. 24 cnt.; $\frac{1}{2}$ rocznie 50 cnt., z przesyłką 62 cnt.; $\frac{1}{4}$ rocznie 28 cnt., z przesyłką 34 cnt.; miesięcznie 50 cnt., za całą stronice czyli 61 wierszy petytowych 5 złr.

Prenumeratę w gotówce i wyraźnie pisane ogłoszenia przysyłać należy najdalej do 20 każdego miesiąca albo do księgarni Gebethnera i Sp. w Krakowie, albo wprost do redaktora Przewodnika bibliograficznego.

V. NOWOŚCI. 11.

Kraków, 1 listopada 1882.

Antologia obca, wybór najcenniejszych utworów poetów cudzoziemskich, zestawil autor Antologii polskiej. Lwów, nakł. H. Altenberga (F. H. Richtera), druk. F. A. Brockhousa w Lipsku, (1882), w 8ce, str. XIV, 370 i 20 portretów. Opr. 6 złr.

Zestawił Wł. Belza.

Archiv für slavische Philologie, unter Mitwirkung von A. Brückner, A. Leskien und W. Nehring herausgegeben v. V. Jagić, VI Band 3 Heft. Berlin, Weidmannsche Buchhandlung, 1882, w 8ce, str. 319—494.

Na str. 319—392: Die Magdeburger Urtheile, von A. Brückner; str. 393—411: Neue Beiträge zur Geschichte der Salomonssage, von Wesseloſky; str. 412—419: J. Leciejewskiego Gwara miejskiej górki und Zbiór wiadomości do antropolog. kraj., angez. von J. Hanusz.

Ateneum, pismo naukowe i literackie, pod redakcją P. Chmielowskiego, zeszyt październikowy r. 1882. Warszawa, wydawca W. Spasowicz, druk. K. Kowalewskiego, w 8ce większej, str. 1—192.

Trzęś: Na scenie i za kulisami, historia parafialna, przez J. Morosza (dok., str. 1—39); Małpa-człowiek, nieznaną satyrą z XVIII w. (dok., str. 40—53); Wpływy greckie na wybrzeżach zatoki tarenckiej, przez J. Gnatowskiego (str. 54—80); Z pamiętników L. Dembowskiego (c. d., str.

81—111); Współczesna powieść we Francji, III. Zola, przez Ant. Sygietyńskiego (str. 112—154); Polskie opracowanie Dziejów literatury powszechnej, przez Edw. Grabowskiego (str. 155—174); Rozbiory i sprawozdania: 1. Pamiętnik fizyograficzny, 2. Lira polska, przez P. Chmielowskiego; Wrażenia literackie.

AU Juliusz dr. Kalendarz kieszonkowy dla gospodarzy wiejskich na r. 1883, wydany staraniem Towarzystwa gospodarskiego galicyjskiego, a za współpracownictwem profesorów kraj. wyższej szkoły rolniczej w Dublanach, pod redakcją Lwów, nakł. Gubrynowicza i Schmidta, I związkowa druk., (1882), w 16ce, str. XII, 12 nl., kilka arkuszy do notowania, str. 127 i 13 nl. Opr. 1 złr. 60 cnt.

BADE Th. Robinson meksykański, przygody, podróże i wypadki Robinsona w Meksyku, opisy natury, obyczajów, polowań, wojen, podróży i życia leśnego, z angielskiego przekład i przedmowa St. M. Rzętkowskiego. Warszawa, nakł. F. Ilśicka, Lipsk, druk. Rödera, 1882, w 8ce, str. 2 nl., 255 i 1 nl., z rycinami. 1 rub. 50 kop., opr. 2 ruble.

BALZER Oswald. O prawnej i bezprawnej ucieczce zbrodniarzy według statutów Kazimierza Wielkiego (Odbitka z tomu XVI Rozpraw Wydziału

histor.-filoz. Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1882, w 8ce, str. 45.

BANZEMER Jul. dr. Przemysłowość Królestwa polskiego w r. 1880, wedle źródeł urzędowych (Odbitka ze Słowa). Warszawa, G. Sennewald, druk. W. Szulca i Sp., 1882, w 8ce małej, str. 80. 50 kop.

BARANOWSKI Anton & WEBER Hugo. Ostlitauische Texte, mit Einleitungen und Anmerkungen herausgegeben von I Heft. Weimar, H. Böhlau, 1882, w 8ce, str. 4 nl., XXXV, 23 i 1 nl. 1 marka 60 fenig.

Anykszczu szilelys, poemat.

BARSZEWSKI W. N. Kratkaja istorija litowskago statuta (Odbitka z Uniwiersitetskich izwiestij). Kijów, 1882, w 8ce, str. 22.

Bericht der gewerblichen Fachschule für Holz-Industrie des k. k. Ministeriums für Cultus und Unterricht in Zakopane über das Schuljahr 1881/82. Zakopane, Verlag der k. k. Fachschule, Druck von Ch. Reisser & M. Werthner, 1882, w 4ce, str. 12.

BESSON ks. biskup. Bóg - człowiek, nauki przez wypracowane, a przez wszystkie pisma i dzienniki katolickie we Francyi za areydzioło uznane, dzieło w przekładzie polskim znacznie powiększone. Wilno, nakł. i druk. J. Zawadzkiego, 1882, w 8ce, str. 455. 1 rubel 50 kop.

Biblioteka najcelniejszych utworów literatury europejskiej pod kierunkiem redakcyi Kłosów, zeszyt wrzesniowy 1882. Warszawa, nakł. i druk. S. Lewentala, w 8ce, str. 113—174, 1—16, 1—71 i 273—304.

Treść: Narzeczona Harambaszy, przez T. T. Jeża, ark. 8—11; Wybór poezyj Naruszewicza, ark. 1; Mizantrop, komedya J. P. Moliera, ark. 1—5; Narzeczeni, przez Al. Manzonię, tom II ark. 18 i 19.

— warszawska, pismo poświęcone naukom, sztukom i przemysłowi, pod redakcyą J. K. Plebańskiego, zeszyt październikowy r. 1882. Warszawa,

Gebethner i Wolff, druk. J. Bergera, w 8ce, str. 1—160.

Treść: O reformach podatkowych w Niemczech, przez L. Żychlińskiego (str. 1—26); Projekta reformy szkół średnich galicyjskich (str. 27—48); Nasza własność ziemska, przez R. Buczynskiego (c. d., str. 49—64); Pod wyrokiem, przez K. Kraszewskiego (c. d., str. 65—82); Z dziedziny przyrodoznawstwa, przez T. Skomorowskiego (str. 83—103); Pierwszy zjazd techników polskich w Krakowie (str. 104—113); Ignacy Domejko (str. 114—118); Przegląd piśmiennictwa: 1. J. Łaskiego Liber beneficiorum, przez St. Marońskiego, 2. F. Michałowskiego Mowa nasza i lud, przez A. A. Kryńskiego, 3. Przegląd pedagogiczny, przez S. Ś.; Wiadomości bieżące; Nekrologie.

BIEGELEISEN Heinr. dr. Charakteristik Trembecki's, ein Beitrag zur slavischen Literaturgeschichte aus der zweiten Hälfte des XVIII Jahrhunderts. Leipzig, Druck von W. Drugulin, 1882, w 8ce, str. 37.

BIERSZADSKI S. A. Dokumenty i registry k istorii litowskich Jewriew, iz aktowych knjig metriki litowskoj, kijewskago i wilenskago cietralnych archiwow, i niekotorych pieczatnych izdanij, tom I: 1388—1550. Pietierburg, 1882, w 8ce, str. 4 nl., XII, 337, XX i 2 nl. 2 ruble.

BRANDOWSKI Alfred dr. prof. Nieco o polskich manuskryptach i drukach, a mianowicie przekładach dzieł Salustyusza (Odbitka z Warty). Poznań, w komisie i czcionkami W. Simona, (1882), w 8ce, str. 29.

BYKOWSKI Piotr Jaza. Mulik, niehistoryczny hetman Ukrainy, powieść z podań ludowych. Warszawa, nakł. T. Paprockiego i Sp., druk. J. Ungra, 1882, w 8ce małej, str. 1 nl. i 140. 75 kop.

CHALUBIŃSKI T. dr. prof. Grimmeae Tatrenses, ex autopsia descripsit et adumbravit Varsaviensis (Odbitka z tomu II Pamiętnika fizyograficznego). Varsaviae, typ. K. Kowalewski, 1882, w 4ce, str. 118 i 18 tablic litogr.

CRAIK (miss **MULOCK**). Une noble femme, roman anglais, traduit avec l'autorisation de l'auteur par C. Stryjeński (Bibliothèque des meilleurs romans étrangers). Paris, libr. Hachette et Ce, impr. Martinet, 1882, w 18ce, str. 298. 1 frank 25 centim.

CZARNIK Bronisław. Żywot Łukasza Górnickiego (Odbitka z Przewodnika nauk. i liter., powiększona dodatkami). Lwów, nakł. Gubrynowicza i Schmidta, druk. Wł. Łozińskiego, 1883, w 8ce, str. 97 i 1 nl. 1 zhr. 20 cent.

Czasopismo Towarzystwa aptekarskiego, pod redakcją dra M. D. Wąsowicza i prof. dra Br. Radziszewskiego, nr. 19 i 20 z 1 i 15 października 1882. Lwów, druk. J. Dobrzańskiego i K. Gromana, w 8ce, str. 297—312 i 313—328.

Treść: Nowy sposób ilościowego oznaczenia fuzulu, niedogonu, w wodce, przez dra L. Marquardta, spolszczył M. D. W. (19); Kilka słów o santoninie i jej zafałszowaniach, przez A. Sk. Bukowskiego (19); Otrzymywanie kryształicznej hyoscyaminy, przez A. Sk. Bukowskiego (19); O zatruciu sproszkowanym żmieniem, przez dra Halla (19); Urozozeina, nowo znalezione barwnik w moczu, przez prof. dra M. Nenckiego (20); Rezorcyyna, przez A. Bukowskiego (20); Obojętny garbnik chininy, przez J. Fieberta (20); O zmianach, jakim podlega konserwowane mleko, przez O. Loewa, streścił M. D. W. (20); Drobné notatki, przez A. Mussila (19); Kronika chemiczno-farmaceutyczna.

CZERVINKOVA-RIEGEROVA M. Dimitrij, opera ve čtyřech jednáních, děj v Moskvě r. 1605/1606, text hudbu složil Ant. Dvořák (Biblioteka operních a operetních textův, II sv. 16). Praha, Fr. A. Urbaněk, 1883, w 8ce małej, str. 76. 30 cent.

CZISTOWICZ. Oczerk istorii zapadnorusskoj cierkwi, cz. I. Pietierburg, 1882, w 8ce, str. 224.

Cztení slovanská, oddíl I: Ruské a polské texty, s meziřádkovým překladem českým, seš. 1—13. Praha, nakl. A. Reinwarta, 1882, w 8ce, str. 104 i 104. Zesz. po 20 cent.

DUNIKOWSKI Emil dr. Die Spongien, Radiolarien und Foraminiferen der unterliassischen Schichten vom Schafberg bei Salzburg (Aus den Denkschriften der mathem.-naturw. Classe der k. Akademie der Wissenschaften, Band XLV). Wien, C. Gerold's Sohn in Comm., 1882, w 4ce, str. 34 i 6 tablic. 2 zhr.

DYGASIŃSKI Adolf. Wypisy polskie, część średnia dla klasy II i III. Warszawa, nakł. Lesmana i Świszczowskiego, druk. Noskowskiego, 1882, w 8ce, str. V i 290. 75 kop.

E. J. Wybór bajek, powiastek i powinszowań do użytku młodzieży, nowe wydanie powiększone przez J. E. Warszawę, G. Centnerszwer, druk. Al. Ginsa, 1882, w 16ce, str. 109 i III. 20 kop.

Fizyk mały, czyli opis doświadczeń z magnesami, elektrycznością, światłem, wodą &c. &c. &c., dla młodzieży od 8 roku życia, objaśnione 125 drzeworytami, wyd. drugie. Warszawa, nakł. i druk. Przeglądu tygodniowego, 1883, w 8ce małej, str. 216. Opr. 1 rubel.

FOUCART P. Campagne de Pologne, Pultusk et Golymin, novembre/décembre 1806 — janvier 1807, d'après les archives de la guerre, par capitaine au 26e bataillon de chasseurs à pied, tome 1—2. Nancy, libr. et imp. Berger-Levrault et Ce, 1882, w 18ce, str. XV, 543 i 495, z kartami i tablicami.

FRANKE Jan Nep. prof. Program monografii o Janie Brosciuszu (Odbitka z tomu X Rozpraw Wydziału matematyczno-fizycznego Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1882, w 8ce, str. VII.

FREDRO J. Al. hr. Des Onkels Liedchen, Schwank mit Gesang in 1 Akt, frei nach dem Polnischen von Hans Max. (Wiener Theater-Repertoire, Lief. 359). Wien, Wallishauser, 1882, w 8ce, str. 24. 60 cent.

GARGULSKI St. Książka obejmująca naukę czytania, powiastki, bajeczki, ważniejsze modlitwy, krótki katechizm z przygotowaniem do spowiedzi, początki rachunków i sposób służenia do mszy św. Warszawa, nakł. T. Pa-prockiego i Sp., druk. E. Skińskiego, 1882, w 8ce małej, str. 101 i 3 nl. 20 kop.

GAUME ks. Dokądżeśmy zaszli, studjum nad wypadkami 1870/71 r., z francuskiego przełożył X. S. S. D. Wilno, druk. J. Zawadzkiego, 1882, w 8ce, str. 211. 75 kop.

GRÉVILLE Henryk. Pani de Dreux, powieść, przekład z francuskiego B. L. Warszawa, nakł. i druk. A. Pajewskiego, 1882, w 8ce małej, str. 264. 60 kop.

GRUSZECKI Artur. Wykolejony, nowela. Warszawa, Gebethner i Wolff, druk. Gazety handlowej, 1882, w 16ce, str. 74. 50 kop.

HAUBNER dr. Weterynaryja gospodarska, choroby wewnętrzne i zewnętrzne zwierząt domowych, przełożył z niemieckiego dr. M. Laurysiewicz, wyd. drugie. Warszawa, nakł. Gebethnera i Wolffa, Kraków, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1883, w 8ce, str. XV i 722. 3 ruble.

HELENIUSZ E. Pamiątki polskie z różnych czasów, tom II. Kraków, nakł. autora, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1882, w 8ce, str. 677 i II.

HEMSTEIN G. Na wybrzeżu, powieść, przekład z niemieckiego (Dodatek do Bluszczu). Warszawa, 1882, w 8ce, str. 89.

HEYSE Paweł. Utalentowana matka, nowela, przekład z niemieckiego (Dodatek do Bluszczu). Warszawa, 1882, w 8ce, str. 45.

HILBER Vincenz dr. Neue und wenig bekannte Conchylien aus dem ostgalizischen Miocän (Abhandlungen der k. k. geologischen Reichsanstalt, Band VII Heft 6). Wien, A. Hölder, 1882,

w 4ce wielkiej, str. 33, 6 nl. i 4 tabl. litogr. 4 zlr. 80 ent.

Historya piękna o cierpliwój Helenie, córce króla Antoniusza, cesarza tureckiego z Konstantynopola, wyd. dwunaste. Wadowice, nakł. i druk. Fr. Foltyna, 1882, w 8ce małej, str. 52. — o szlachetnój a pięknej Magelonie, córce króla z Neapolu, i o Piotrze rycerzu hrabiem. Wadowice, nakł. i druk. Fr. Foltyna, 1882, w 8ce małej, str. 87.

HOSZOWSKI Konstanty. Jan Wels, medyk krakowski z XV wieku, jego zasługi i fundacya ubytego kościoła św. Piotra na Garbarzach w Krakowie (Odbitka z Gazety krakowskiej). Kraków, nakł. autora, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1882, w 16ce, str. 13. 30 ent.

HUBICKI Stefan. Jeszcze niezapóźno, nie siejmy nieurodzajów i głodów, kwestya cukrowa. Warszawa, druk. Noskowskiego, 1882, w 8ce, str. 30. 20 kop.

HUGO Wiktor. Nędznicy, przekład Wincenty Limanowskiej, tom VI—X (Biblioteka wyborowych powieści, zes. 18—32). Lwów, Księgarnia polska, druk. Gazety narodowej, 1881/82, w 8ce małej, str. 191, 298, 263, 247 i 211. Zeszyt po 30 ent.

JANASZ Adolf. Pierwsze początki Pisma św. dla dzieci, z 52 obrazkami. Warszawa, druk. H. Feitzingera w Cieszynie, 1880 (1882), w 8ce, str. 95. 10 kop.

JAROCHOWSKI Kazimierz. Nowe opowiadania i studia historyczne. Warszawa, nakł. Gebethnera i Wolffa, Kraków, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1882, w 8ce, str. 443 i 1 nl. 3 ruble.

Treść: Zamachy Augusta II na Leszczyńskiego; Katastrofa Patkula; Koniec Radziejowskiego; Brandenburgia i Polska w pierwszych latach po traktacie oliwskim; Polityka brandenburska w pierwszych latach wojny Karola XII i misya Przebendowskiego do Berlina w r. 1704; Próba emancypacyjna polityki Augustowej i intryga Posadowskiego, rezydenta

pruskiego w Warszawie r. 1720; Obłęże-
nie miasta Poznania przez Patkula.

JESKE August. Metodyczna geografia,
kurs I dla dzieci od lat 9 do 12,
wyd. trzecie poprawne. Warszawa,
nakł. St. Arcta w Lublinie, druk. E.
Skiwskiego, 1882, w 8ce, str. IV,
1 nl. i 152, z drzeworytami w texcie.
Opr. 50 kop.

JÉZ Teod. Tom. Narzeczona Haram-
baszy, powieść z dziejów Słowiań-
szczyzny południowej (Biblioteka naj-
cenniejszych utworów literat. europej-
skiej). Warszawa, nakł. i druk. S. Le-
wentala, 1882, w 8ce, str. 174 i 1 nl.
60 kop.

JUSZKIEWICZ Antoni. Lietuviškos daj-
nos, užrašytos par Antaną Juškėvicių
Velūnos apigardoje iš žodžių lietuvii
dajnininku ir dajnininkiu ir nū Alse-
diškiu Žemájčiu, trečia knyga. Kazań,
typogr. impierat. Uniwersiteta, 1842,
w 8ce, str. X, 360, II i II. 2 rub.
50 kop.

KALDERON. Życie snem, La vida es
sueno, dramat dziejący się w Polsce,
w przekładzie J. Szujskiego (Odbitka
z Przewodnika nauk. i liter.). Lwów,
nakł. Gubrynowicza i Schmidta, druk.
Wł. Łozińskiego, 1882 (1883), w 8ce
małej, str. 138. 1 zhr. 50 ent.

Kalendarz premiowy ilustrowany Echa
dla wsi i miasta na r. 1883. War-
szawa, nakł. i druk. Noskowskiego,
1883, w 4ce, str. 18 nl., 62, 13 nl.,
XXI, 2 nl. i 48. 30 kop.

— powszechny Różowego domina,
zastósowany do potrzeb mieszkańców
Galicyi, wraz z ilustrowanym humory-
styczno-satyrycznym noworocznikiem na
r. 1883. Lwów, H. Altenberg, I zwią-
zkowa druk., w 4ce, str. nl. 50, 36
i 50 nl. 50 ent.

KARCOW Ewg. Agrarnija odnoszienia
w Polsce, I—III. Wiestnik Jewropy
petersburski z oktobra r. 1882, w 8ce,
str. 511—545.

KARLIŃSKI Justyn. Wykaz wijów tar-
trzańskich, Myriopoda, zebranych w r.

1881, podał student medycyny
(Odbitka z tomu XVII Sprawozdań Ko-
misji fizyograficznej Akademii umiej.).
Kraków, druk. Uniw. Jag., 1882,
w 8ce, str. 8.

KITOWICZ ks. Opis obyczajów i zwy-
czajów za panowania Augusta III,
wydanie nowe przejrzane, z przedmową
Wł. Zawadzkiego, tom I i II (Biblio-
teka polska, tom XXXII i XXXIII).
Lwów, nakł. Gubrynowicza i Schmidta,
druk. K. Pillera, 1883, w 8ce, str.
VIII i 234, 239. 3 zhr. 60 ent.

KLIN. Szkice, część druga zesz.
drugi, II: Po Europie, wycieczka trze-
cia. Warszawa, druk. F. Czerwińskiego
i S. Niemiery, 1882, w 8ce małej,
str. 43—82 i 1 nl. 35 kop.

KLOPP Onno. Das Jahr 1683 und
der folgende grosse Türkenkrieg bis
zum Frieden von Carlowitz 1699.
Graz, Styria, 1882, w 8ce, str. XIV
i 580, z ilustracyami. 6 zhr.

Kosmos, czasopismo polskiego Towar-
zystwa przyrodników imienia Koper-
nika, pod redakcją prof. dra Br. Ra-
dziszewskiego, zeszyt VII—IX z r.
1882. Lwów, I związkowa druk.,
w 8ce, str. 249—352.

Treść: Wyciąg z protokołów posiedzeń
Tow.; Geologiczna budowa naftonośnego
obszaru zachodnio-galicyjskich Karpat,
przez H. Waltera i dra E. Dunikowskiego
(str. 263—302); O krytycznych tempera-
turach plynów, przez Br. Pawlewskiego
(c. d., str. 303—322); Najnowsze badania
świata Pierwotniaków, przez dra S. Krus-
zyńskiego (dok., str. 323—336); Najno-
wsza teoria powstawania środkowej war-
stwy zarodkowej u zwierząt, przez J. Nus-
bauma (dok., str. 336—345); Kronika nau-
kowa, przez Sz. Trusza, J. Bąkowskiego,
J. L. Petelena i M. D. Wąsowicza; Wia-
domości bieżące.

KOZMIAN Stan. Net' bez věna, dra-
mat. fraška v 1 jednání, z polského
přeložil Ferd. H. Čáslavský (Divadlo
besedni, sv. XVIII). Praha, 1882,
w 8ce małej, str. 28. 10 ent

KRAKÓW Paulina. Powiastki prawdzi-
we dla dzieci. Warszawa, nakł. F. Hö-
sicka, Lipsk, druk. Rólera, 1882,

w 8ce małej, str. 3 nl., 215 i 2 nl.
1 rubel. 20 kop., opr. 1 rub. 50 kop.

KRASICKI Ignacy. Wybór dzieł, tom II (Biblioteka klasyków, tom IV). Lwów, F. H. Richter (H. Altenberg), druk. F. A. Brockhousa w Lipsku, 1882, w 8ce małej, str. 2 nl. i 290. Opr. 1 zhr. 20 ent.

KRASZEWSKI J. I. Wybór pism, wyd. tanie, tom IV. Warszawa, nakł. i druk. J. Ungra, 1882, w 8ce małej, str. 331 i 1 nl. 50 kop.

Pamiętniki J. D. Ochockiego, część IV, dokończenie; Nad Spreą, powieść.

— Wybór pism, wydanie tanie, tom V. Warszawa, nakł. i druk. J. Ungra, 1882, w 8ce małej, str. 266. 50 kop.

Serce i ręka, powieść.

LIEBENOW W. Specialkarte der Provinz Posen (Aus „Karte von Mitteleuropa“). Hannover, Oppermann, 1882, fol. wielkie litogr., 1:300-000, 2 karty. 4 marki, kolor. 5 marek, kartonowane i na płótnie 7 marek i 9 marek.

LISICKI Henryk. Antoni Zygmunt Helcel, 1808—1870, tom II. Lwów, nakł. autora, druk. ludowa, 1882, w 8ce, str. VII, 1 nl., 397 i 1 nl. 5 zhr.

ŁOZIŃSKI Franciszek. Nauka pisania dla użytku szkółek elementarnych, rzemieślniczych i wiejskich, ułożona, napisana i wydana przez Warszawa, nakł. M. Glücksberga, litogr. Mękarskiego, 1882, w 8ce podłużnej, kart 24. 15 kop.

— Nauka pisania, ułożona przez nauczyciela kaligrafii, do użytku szkół średnich w Królestwie. Warszawa, nakł. M. Glücksberga, druk. S. Orgelbranda synów, litogr. Mękarskiego, 1882, w 8ce podłużnej, kart 29. 30 kop.

MANZONI Alexander. Narzeczeni, powieść medyolańska z XVII stulecia, ze starego rękopisu spisana i przerebiona, przekład Maryi z Siemiradzkiej Obrapalskiej, tom II i ostatni (Biblio-

teka najcenniejszych utworów lit. europejskiej). Warszawa, nakł. i druk. S. Lewentala, 1882, w 8ce, str. 304. Za obydwa tomy 2 ruble.

MATUSZEWSKI T. ks. Krótki wykład obrzędów kościoła rz. kat. dla użytku młodzieży szkolnej. Warszawa, nakł. autora, druk. F. Czerwińskiego i S. Niemiery, 1882, w 8ce małej, str. 72. 40 kop.

Misyse katolickie, czasopismo ilustrowane miesięczne pod redakcją ks. M. Mycielskiego, zeszyt z 15 października 1882. Kraków, druk. Czasu, w 4ce, str. 217—240, z rycinami.

Treść: Indyjanie w Stanach zjednoczonych; Uwieszenie i oswobodzenie biskupa Riedla; Życia Chińczyków; Wiadomości bieżące.

MORDOWEĆ Daniło Slipczenko. Za Kra- szanku Pisanka P. Ol. Kuliszewi. Pietierburg, 1882, w 8ce, str. 42. 50 kop.

MOSEBACH Aug. dr. Der französische Feldzug auf St. Domingo 1802/3, nach den Berichten 4 polnischer Offiziere. Breslau, Köhler, 1882, w 8ce, str. 32. 50 fenig.

Mowa poła nie-samborskiego w sprawie głosu wrylnego dla rektora Szkoły politechnicznej we Lwowie, na posiedzeniu sejmu krajowego galicyjskiego dnia 16 września 1882 niewypowiedziana. Lwów, nakł. członka Towarzystwa politechn., I związkowa druk., (1882), w 8ce, str. 8.

MYKITOWYCZ Iw. Rozmowa Wasyla Horłatoho s Semenom Kłynom o szkoli i prymusi szkolnim, napysaw Czerniwcji, nakł. i druk. W. Kerekjarta, 1882, w 8ce, str. 31 i 1 nl.

NATANSONOWIE Edw. i Wład. O przyściąganiu się atomów i ruchu ich w cząsteczkach gazów (Odbitka z tomu VIII Pamiętnika Wydz. matem. przyr. Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1882, w 4ce większej, str. 33.

NAWRATIL Arnulf. Chemiczno-techniczne rozbiory galicyjskich olejów skal-

nych (Odbitka z Górnika). Lwów, 1882, w 8ce, str. 10.

— O przeistaczaniu soli kuchennej na sól fabryczną, sól bydlęcą i sól nawozową. Lwów, nakł. autora, druk. K. Budweisera, 1882, w 8ce, str. 41.

— Zapiski chemiczno-technologiczne (Odbitka z Górnika). Lwów, 1882, w 8ce, str. 25.

NEHRING dr. prof. Über die Lygier. Schlesiens Vorzeit in Bild und Schrift z r. 1882, Breslau, w 4ce, str. 79—86.

Niedole dziecięce, wydane staraniem miłośników dziecięcego wieku. Warszawa, druk. Noskowskiego, 1882, w 8ce, str. II i 273. 1 rubel.

Treść: Ogólny pogląd na kwestyę opieki nad dziećmi, przez Ad. Goltza; Stowarzyszenia i instytucje zagraniczne, opiekujące się dziećmi, przez Alex. Moldenhawera; Stan obecny opieki nad dziećmi w Warszawie i jej okolicach, przez dra St. Markiewicza, Eryka Jachowicza, Ad. Goltza, J. Jeleńskiego, dra Wiktora Kosmowskiego, Romana Wierzchlejskiego i Alex. Moldenhawera; Projekt ustawy Towarzystwa przyjaźniół dzieci.

Niewidoma, epizod z czasów prześladowania kościoła katolickiego w Irlandyi, wolny przekład z francuskiego. Warszawa, druk. F. Czerwińskiego i S. Niemiery, 1882, w 16ce, str. 172 i 1 nl. 30 kop.

Niwa, dwutygodnik poświęcony sprawom społecznym, naukowym i literackim, pod redakcją M. Godlewskiego, zeszyt z dnia 15 września 1882. Warszawa, druk. Wł. Dębskiego, w 8ce, str. 401—480.

Treść: O wpływie robaków na tworzenie się ziemi rodzajnej, przez Stanisł. Dągela (str. 401—413); Źródła i pochod naturalizmu w beletrystyce francuskiej, przez T. Choińskiego (dok., str. 414—440); Przegląd literacki: 1. dra Ant. J. Zameczki, 2. i 3. A. Pawińskiego Portugalia i Hiszpania, przez Ładę; Teorya samorządu społecznego, przez J. T. Hodi (str. 457—472); Ruch naukowo-literacki: 1. dr. A. Okolskiego Wykład prawa administr., 2. dra Fr. Kasparka O wydawaniu przestępów, przez A. R.; Miscelanea.

— Toż, zeszyt z 1 października 1882. Tamże, w 8ce, str. 481—560.

Treść: O scholastycznej epoce literatury polskiej słów kilka, przez Mich. Chylińskiego (str. 481—498); Teorya samorządu społecznego, przez J. T. Hodi (c. d., str. 499—513); Rzeczy polskie w niektórych archiwach swojskich i zagranicznych, przez Al. Kraushara (str. 514—534); Karol Miarka, wspomnienie pośmiertne, przez T. Ch. (str. 535—543); Z teki autografów, I. St. Witwicki, przez dra Antoniego J. (str. 544—554); Ruch naukowo-literacki: dra Fr. Kasparka O wydawaniu przestępów, przez A. R.; Miscelanea; Nekrologia.

— Toż, z 15 października 1882. Tamże, w 8ce, str. 561—640.

Treść: Sejmy prowincjonalne poznańskie, przez X. X. (str. 561—576); J. K. Bluntschli, wspomnienie przez Alex. Rembowskiego (str. 577—601); Z teki autografów: Listy St. Witwickiego do hr. Emilii z Choloniowskich Grocholskiej, przez dra Antoniego J. (c. d., str. 602—613); Trzy powieści J. I. Kraszewskiego, przez R. Buczyńskiego (str. 614—625); Sprawy bieżące, przez B. Mira; Ruch naukowo-literacki 1: H. Wernica Pogadanki, przez R. B.; Miscelanea.

Opis położenia w r. 1866 kamienia węgielnego pod budowę nowego kościoła ewangelicko-reformowanego w Warszawie i poświęcenie tegoż kościoła w r. 1880, z dołączeniem mów i kazań, mianych przy obu tych uroczystościach. Warszawa, druk. Al. Ginsa, 1881, w 8ce, str. 54.

ORZESZKO Eliza. Lilfida, razskaz. Otieczestwiennyja zapiski z awgusta r. 1882, Petersburg, w 8ce, str. 459—499.

Otcezet o diejatielnosti russkago blagotworitielnago Obszczestwa w carstwie polskom za 1881 god. Warszawa, 1882, w 8ce, str. 40.

P. J. Dwanaście lekeyi języka włoskiego, metoda praktyczna, według której bez pomocy nauczycieli w krótkim czasie nauczyć się można czytać, mówić i pisać po włosku, podług oryginału niemieckiego ułożył J. P., wyd. drugie. Warszawa, nakł. F. Hösiecka, druk. Bära i Hermanna w Lipsku, 1882, w 16ce, str. VI i 114. 40 kop.

PAWLICKI Stef. dr. Le origini del cristianesimo (Estratto del periodico

La rassegna italiana). Roma, tipogr. della Pace, 1882, w 8ce, str. 15.

PISEK W. dr. O zachowaniu się sera wśród dławienia i topienia, napisał b. asystent katedry anatomii patol. Uniw. Jag., obecnie lekarz szpitala powszechnego lwowskiego (Z pracowni dla patologii doświadczalnej Uniw. Jag. prof. dra Adamkiewicza — Odbitka z Przeglądu lekarskiego) Kraków, druk. Uniw. Jag., 1882, w 8ce, str. 23, ryciny w texcie i 5 tablic drzeworytów.

POPIEL Paweł. Zygmunt Antoni Helcel (Odbitka z Przeglądu polskiego). Kraków, druk. Czasu, 1882, w 8ce, str. 29.

POTOCKI Fr. A. Mówisz pan polsku? Sprechen Sie polnisch? Handbuch der nützlichsten und nothwendigsten polnisch-deutschen Gespräche, Redensarten und Wörtersammlungen, wie sie im Umgange, im Geuchäftsverkehr und auf Reisen gebraucht werden, nebst einer kurzgefassten Grammatik der polnischen Aussprache in deutschen Buchstaben, bearbeitet von Herausgeber der Wörterbücher in polnischer, russischer und deutscher Sprache. Leipzig, C. A. Koch, 1882, w 8ce małej, str. VI i 242. 2 marki.

PROKOP o. Kapucyn. Żywot św. Klary z Montefalko, Terecyarki i Augustyanki, świeżo przez ojca św. Leona XIII kanonizowanej. Kraków, nakł. K. Jędrkiewicza, druk. Wł. L. Anczyca i Śp., 1882, w 12ce, str. 84 i 2 nl. 25 ent.

Przegląd lwowski, pismo dwutygodniowe, poświęcone sprawom religijnym, naukowym, literackim i politycznym pod redakcją ks. Edwarda Podolskiego, zeszyt z dnia 1 października 1882. Lwów, druk. ludowa, w 8ce, str. 249—280.

Tręś: Jezniaci w Rosyi (c. d., str. 249—253); Carewicz Dymitr w Polsce, przez M. Turkawskiego (c. d., str. 253—257); Z Syberyi; Teokratyzm i caropapizm, przez dra J. Felińskiego; Listy z Wiednia, przez ks. Z. Czerwińskiego; Listy z Rzymu;

Ze świata katolickiego; Obraz J. Matejki; Kronika.

— Toż, zeszyt z 15 października 1882. Tamże, w 8ce, str. 281—320.

Tręś: Ad. Mickiewicz po raz pierwszy we Włoszech, przez dra T. Ziembę (str. 281—288); Za mało, szkic z natury, przez A. Dołężyng; Carewicz Dymitr w Polsce, przez M. Turkawskiego (dok., str. 296—299); Z Syberyi; Różności; Listy z Wiednia, przez ks. Z. Czerwińskiego; Kronika.

— polski, pod redakcją St. Tarnowskiego, zeszyt październikowy 1882. Kraków, druk. Czasu, w 8ce, str. 158.

Tręś: Emir Rzewuski, opowiadanie dra Antoniego J. (str. 3—48); Olbracht Łaski, przez Aug. Sokołowskiego (c. d., str. 49—73); Z. A. Helcel, przez P. Popiela (str. 74—98); Z wystawy przemyskiej; Kwartałna kronika paryska, przez Aéra; Marcełi Żuk Skarszewski, wspomnienie pośmiertne przez J. Szujskiego (str. 128—136); Włodzimierz Cielecki, wspomnienie pośmiertne przez St. Tarnowskiego (str. 137—142); Przegląd polityczny; Nowe książki.

Przewodnik naukowy i literacki, pod redakcją Władysława Łozińskiego, zeszyt październikowy 1882. Lwów, druk. Wł. Łozińskiego, w 8ce, str. 865—960.

Tręś: Życie snem, dramat Calderona w przekładzie dra J. Szujskiego (dok., str. 865—890); Ł. Górnicki, przez Br. Czarnika (dok., str. 891—921); Towarzystwo szubrawców, przez Z. Hordyńskiego (c. d., str. 922—941); Kronika literacka. 1. ks. Chotkowskiego Rozszerzenie protestantyzmu, przez dra W. Kętrzyńskiego, 2. dra J. Majera Trwanie życia w Krakowie i 3. dra J. Buszka Porównanie trwania życia przez Józ. Kleczyńskiego.

— po Krakowie i jego okolicach z dodaniem planu miasta, informacyj, adresów i ogłoszeń. Kraków, nakł. K. Bartoszewicza, druk. A. Kozińskiego, 1882, w 16ce, str. 96.

RADECKI I. dr. Mienieralnyje istoczniki w Birsztanach i dziejstwie ich na organizm. Petersburg, 1882, w 8ce str. 4 nl., XIII i 55.

RETAU O. dr. Ochrona własna, po radnik lekarski we wszelkich chorobach i nadwężeniach systemu nerwowego i płciowego w skutek samo

gwałtu, onanizmu, wyuzdań płciowych i zarażenia, przekład z 78go wydania niemieckiego, dokonany z upoważnieniem autora. Lipsk, magazyn braci Bierey, druk. Fr. Andrágo następcy, (1882), w 16ce, str. 72, 8 nl. i 3 tabl. anatomiczno patologiczne.

RIBERA o. S. J. Żywoć św. Teresy od Jezusa, tłómaczony na polskie przez Karmelitankę Bosą (pośw. biskupowi Albinowi Dunajewskiemu). Kraków, nakł. Karmelitanek, druk. Czasu, 1883, w 8ce, str. XXXI, 528 i rycina. 4 zlr

Rocznik zbiorowy prac naukowych za r. 1881. Warszawa, druk. J. Bergera, 1882, w 8ce, str. 146 i 3 nl. 1 rubel.

Treść: Słów kilka o grafice, pisowni i czystości języka polskiego, przez L. St. Korotyńskiego (str. 1—25); O rodzaju i tendencyi komedyj Menandra, przez J. L. Dąbrowskiego (str. 26—69); Chemia śliny ludzkiej, przez O. Bujwidę (str. 70—89); Krótki rys porównawczy instytucyj kredytu ziemskiego w Europie, przez E. Trojanowskiego (str. 90—114); Kilka uwag nad widmami absorpcyjnymi ciał szeregu aromatycznego, przez J. St. Konicę (str. 115—118); Przyczynek do teoryi ugięcia się światła w siatkach zwierciadlanych, przez H. Merczynga (str. 119—128); Dowód rozwinięcia pewnej funkcyj długości i położenia prostój na szereg nieskończony, przez Iz. Cohna (str. 129—136); Kronika naukowa; Kilka wiadomości statystycznych o Uniwersytecie warszawskim; Wspomnienia pośmiertne.

ROSSIGNOLI O. G. Cuda boże w świętych duszach czyścowych, wolny przekład z francuskiego. Wilno, nakł. i druk. J. Zawadzkiego, 1882, w 8ce małej, str. XI i 308. 75 kop.

Russland, Polen und die deutsche Wirthschaftspolitik, als Manuskript gedruckt. Berlin, Druck von F. Heinicke, 1882, w 8ce większej, str. 24.

z **RYMANOWA Zofia.** Powiastki babuni (Biblioteczka obrazkowa dla dzieci). Warszawa, nakł. F. Hösicka, 1882, w 4ce, str. 6 textu i 6 chromolitogr. 60 kop.

S. J. (autorka) Lwowskij procies. Wiestnik Jewropy petersburskij z oktobra 1882, w 8ce, str. 823—853.

SARNECKI Sigm. Z rana, dramat. obrazy v 1 jednani, z polského přeložil Arn. Schvab-Polabský (Divadlo besední, sv. XIX). Praha, 1882, w 8ce małej, str. 30. 10 cnt.

SCHAEFFLE A. dr. Kwintesencya socyalizmu, przełożył z ósmego niemieckiego wydania Henryk Konitz, kand. prawa. Warszawa, nakł. Lesmana i Świszczowskiego, druk. Noskowskiego, 1882, w 8ce, str. 1 nl. i 67. 50 kop.

SIEMIENSKI Jan ks. dr. Luźne pogadanki o ludzie miejskim i wiejskim (Odbitka z Bonus pastor). Lwów, druk. ludowa, 1882, w 8ce, str. 69. 50 cnt.

Miasteczka, pogadanka. Lwów, 1881.
SIEMIENSKI Lucyan. A visszatért, Az elveszett kőzirat, Két beszély, lengyelből fordította Lászlóffy M. (Magyar könyvesház, 101). Budapest, L. Aigner, 1882, w 16ce, str. 48. 20 cnt.

SIENKIEWICZ Henryk. Pisma, tom V. Warszawa, nakł. Gebethnera i Wolffa, druk. J. Bergera, 1882, w 8ce małej, str. 304 i 1 nl. 1 rubel 50 kop.

Latarnik; Niewola tatarska; Jamioł; Na jedną kartę; Bartek zwycięzca.

Skład Uniwersytetu Jagiellońskiego w Krakowie w roku szkolnym 1882/3. Kraków, druk. Uniw. Jag., 1882, w 4ce, str. 23.

SKOBEL Stanisław dr. Przypadki w rdzeniu przedłużonym u chorego dotkniętego kiłą wczesną (Z kliniki chorób wenerycznych i skórnych prof. dra Rosnera. — Odbitka z Przeglądu lekarskiego). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1882, w 8ce, str. 12.

SKÓRCZEWSKI Bol. dr. Spostrzeżenia nad niektórymi zaburzeniami, powstałymi pod przewlekłym wpływem zakażenia malaryjnego, oraz sposób leczenia tych cierpień w Krynicy (Odbitka z Pamiętnika Towarzystwa lek. warsz.). Warszawa, druk. K. Kowalewskiego, 1882, w 8ce, str. 88. 30 kop.

SOCHOCKI J. prof. Wysszaja algebra, czast' I: Rieszenie czislennyh uraw-

nienij. Petersburg, 1882, w 8ce mniejszej, str. XV, 341 i 1 nl. 3 ruble.

Śpiewnik polski czyli zbiór ary i dumek narodowych, krakowiaków, kujawiaków, pieśni weselnych i t. d. Września, nakł. i druk. B. Niklasa, (1882), w 16ce małej, str. XVI, 270 i 1 nl. 1 marka 25 fenig.

Spis wykładów odbywać się mających w e. k. Uniwersytecie Jagiellońskim w Krakowie w półroczu zimowym roku szkolnego 1882/3. Kraków, druk. Uniw. Jag., 1882, w 4ce, str. 23.

SPIS Stan. ks. prof. Kazanie o św. Stanisławie, wypowiedziane w katedrze na Wawelu dnia 8 maja r. 1882: O czci św. Stanisława w historii polskiej. Kraków, nakł. autora, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1882, w 8ce, str. 13.

Sprawozdania z posiedzeń komisji balneologicznej Towarzystwa lekarskiego krakowskiego w r. 1881. Kraków, druk. Uniw. Jag., 1882, w 8ce, str. IV i 17.

Sprawozdanie dyrekcji e. k. wyższego gimnazjum realnego w Drohobyczu za rok szkolny 1882. Sambor, nakł. funduszu naukowego, druk. J. Czaińskiego, 1882, w 8ce, str. 70.

Treść: O przeistaczaniu liczb układu dziesiątkowego, przez B. Sanata (str. 3—12); Wiadomości szkolne, przez dyrektora W. Biesiadzkiego.

— dyrektora e. k. gimnazjum św. Jacka w Krakowie za rok szkolny 1882. Kraków, nakł. funduszu naukowego, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1882, w 8ce, str. 76.

Treść: Kilka uwag o znaczeniu i nauce języka niemieckiego w gimnazjum, przez dra K. J. Petelenza (str. 1—34); Część urzędowa.

— dyrekcji e. k. gimnazji akademickiej w Lwowie na rok szkolny 1881/82. Lwów, nakł. e. k. Rady szkolnej kraj., druk. im. Szewczenka, 1882, w 8ce, str. 64.

Treść: Znoszenia cisaria Rudolfa II z Kozakami i ich uczast' w wini uhorosko-tureckoj w r. 1594 i 1595, napysaw Kornyło Zakliński (str. 1—38); Część urzędowa, wid dyrekcji.

— dyrekcji e. k. gimnazjum w Złoczowie za rok szkolny 1882. Lwów, nakł. funduszu naukowego, I związkowa druk., 1882, w 8ce, str. 65.

Treść: Jak powstała mowa Demostenesa Περὶ τοῦ στεφάνου i jaki jest jój stosunek do mowy Eschinesa Κατὰ Κτησιφώντος, przez Jul. Dolnickiego (str. 1—41); Część statystyczna, przez kierownika zakładu, Teof. Malinowskiego.

— roczne szkoły snycerskiej w Zakopanem za rok szkolny 1881 po 1882. Kraków, nakł. szkoły snye., druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1882, w 4ce, str. 12.

Starina kijewska, jeżemiesięczny historyczeskij żurnał, redaktor T. G. Lebedincew, god. I sentiabr 1882. Kijew, tipogr. G. T. Korezag-Nowickago, w 8ce większej, str. 391—590, XI i 5 nl.

Treść: Ssłynje Małorossijane w archangelckoj gubernii, 1708—1802, P. Efimenka (str. 391—412); Jeszcze po pawodu narodnoj pieśni: O wziatii Torczeska ilize Azowa, I. Nowickago (str. 413—435); Pieriepietowskie pole, Raziskanije w abłasti letopisnoj topografii, s priloženijem karty, M. Andrijewskago (str. 436—456); Ukrainckaja dieriewnia wtorej czetwerti nynieszniago staletija (str. 457—485); Dwa dokumenta po diełu pieriedaczi pozajewskoj ławy iz wiedenija unijatow w wiedomstwo prawosławnoje (str. 486—502); Dniwnik Stanisława Oświęcima, per. W. A. (c. d., str. 503—522); Pieriepiska gr. P. A. Rumiancowa o wozstaniu w Ukrainie 1768 g. (str. 523—551); Bibliografia; Izwiestija i zamietki; Azbucznyj ukazatel.

Statut dla szkoły handlowej w Krakowie. (Kraków, druk. Wł. L. Anczyca i Sp., 1882), w 16ce, str. 8.

STOBIECKI S. A. Do fauny Babięj góry, sprawozdanie z wycieczek entomologicznych na Babią górę w latach 1879 i 1880 (Odbitka z tomu XVII Sprawozdań Komisji fizyograficznej Akademii umiej.). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1882, w 8ce, str. 84.

SUCHECKI Mirosław. Stenografia polska, wydanie drugie poprawione i uzupełnione. (Wiedeń, 1882), w 8ce, str. 1 nl. i 52 hektografowanych.

Odbita jako rękopis w kilkunastu exemplarzach.

ŚWIETLA Karolina (J. MUŻAKOWA). Z rodzinnej kroniki, dwa obrazki z przeszłości, przelożył z czeskiego Bronisław Grabowski. Warszawa, wydawnictwo A. Wislickiego 47 i 48, druk. Przeglądu tygodniowego, 1882, w 16ce, str. 152. 24 kop.

SZCZUROWSKI L. Kantata ku uczczeniu 50letniej rocznicy kapłaństwa ks. Filipa Gołaszewskiego, rektora seminarium dyecezalnego krakowskiego, odspiewana przez alumnów tegoż seminarium, wiersz muzyka W. Richlinga. Kraków, 23 października 1882, fol., str. 3 nl.

SZMURŁO Augustyn. Szkoła prywatna męska sześcioklasowa z kursem progimnazjów sześcioklasowych, którą utrzymywał w Warszawie od r. 1873 do 1882. Warszawa, druk. Instytutu głuchoniem. i ociemn., 1882, w 8ce, str. 31.

SZUJSKI Józef. Marceli Żuk Skarszewski, zmarły 13 września 1882, wspomnienie pośmiertne (Odbitka z Przeglądu polskiego). Kraków, druk. Czasu, 1882, w 8ce, str. 9.

UNGER Józef. Kalendarz ilustrowany na r. 1883. Warszawa i Petersburg, nakł. i druk. J. Ungra, 1882, w 4ce, str. nl. 20, 120, 2 nl., 54 i 136 nl., z rycinami. 50 kop.

URBAŃSKI Wojciech dr. O sposobie układania się elektryczności na dwóch odosobnionych przewodnikach kulistych, w takim oddaleniu od siebie stojących, iż jeden z nich w drugim elektryczność wzniecić, t. j. nań przez influencją działać może, przedstawiono na posiedzeniu Towarzystwa nauk ścisłych dnia 4 marca 1880 r. (Odbitka z tomu XII Pamiętników Tow. nauk. ścisł. w Paryżu, r. 1880). Paryż, (1882), w 4ce większej, str. 16.

— O sposobie układania się elektryczności do równowagi na wolnym, odosobnionym przewodniku elipsoidal-

nym, i działania jego w tym stanie na jakikolwiek punkt zewnętrzny, przedstawiono na posiedzeniu Towarzystwa nauk ścisłych dnia 3 maja 1880 r. (Odbitka z tomu XII Pamiętników Tow. nauk ścisł. w Paryżu, r. 1880). Paryż, (1882), w 4ce większej, str. 12.

WERGILLI. Eneidy księga I—IV, przekład dosłowny Maryana Kossowskiego (Zbiór dosłownych tłumaczeń klasyków łacińskich Himmelblaua, tom V). Kraków, nakł. J. M. Himmelblaua, bez wyr. drukarni, 1882, w 16ce, str. 127. 50 ent.

— Eneidy księga V—VII, w dosłownym przekładzie J. Rembacza, A. S., J. P. (Zbiór dosłownych tłumaczeń klasyków łacińskich Himmelblaua, tom VI). Kraków, nakł. J. M. Himmelblaua, druk. Fischera i Deutschera, 1882, w 16ce, str. 37 i 55. 40 ent.

Wiadomości farmaceutyczne, wydawane staraniem i nakładem Towarzystwa farmaceutycznego warszawskiego pod redakcją J. Mrozowskiego, zeszyt IX z września r. 1882. Warszawa, druk. M. Ziemkiewicza i W. Noakowskiego, w 8ce, str. 297—328.

Zawiera prace Alfonsa Bukowskiego, dr. M. Nenckiego, J. M. i K. Wendy.

WICKENHAUSER F. A. Molda oder Beiträge zur Geschichte der Moldau und Bukowina, I Band: Geschichte der Klöster Homor, St. Onufri, Horodnik und Petrauz. Czernowitz, Pardini, 1882, w 8ce, str. 247.

Wieniec pamiątkowy półwiekowej rocznicy powstania listopadowego, obchodzonej 29 listopada r. 1880, zebrany pod redakcją Agatona Gillera, zeszyt IV (Album Muzeum nar. w Rapperswyłu). Rapperswyl, nakł. Muzeum, czcionicami W. Simona w Poznaniu, 1882, w 8ce, str. 349—462.

Życiorysy: Kazim Krasickiego, Nereusza K. Jaroszyńskiego, gener. Józ. Chelmieckiego, gener. Art. Gołuchowskiego, gener. Felixa Breańskiego, Jul. K. Ordy, Wikt. Zienkowieza, Józ. Reitzenheima, Wł. Sobeskiego, Ant. Bukowskiego, Edm. Kra-

inńskiego, Maur. Kraińskiego, Winc. i Bogusł. Longchamps, Leonarda Niedźwieckiego, Henr. Golejewskiego, Teof. Mlickiego, Waler. Podlewskiego, Józ. Głębockiego.

WIERZBICKI Ludwik. Wzory przemysłu domowego, wyroby gliniane włościan na Rusi, Kossów, wydane przez Muzeum przemysłowe miejskie we Lwowie, serya V. Lwów, I związkowa druk., litogr. J. Kostkiewicza, 1882, w 4ce większej, str. 41 nl. tekstu polskiego, niemieckiego i francuskiego i 12 tabl. litogr., rys. przez S. Obsta. 6 zlr.

— Toż, wyroby metalowe włościan na Rusi, Huculy, serya VI. Tamże, 1882, w 4ce większej, str. 60 nl. tekstu polsk., ruskiego, niem. i franc. i 11 tabl. litogr., rys. przez S. Obsta. 6 zlr.

WISŁOCKI Wł. Modlitewnik siostry Konstancyi z r. 1527, z rękopisu biblioteki Jagiellońskiej wydał (Odbitka z tomu III Sprawozdań Komisji językowej Akademii umiej-). Kraków, druk. Uniw. Jag., 1882, w 8ce, str. 112.

Wnioski pana Merunowicza, artykuły umieszczone w czasopiśmie Izraelita, organie stowarzyszenia Schomer Izrael, rocznik 1881. Lwów, nakł. stow. Schomer Izrael, druk. Ch. Rohatyna, 1882, w 8ce, str. 34.

WOŁOWSKI Józef. Pod wiejskim dachem, komedya w 5ciu aktach oryginalnie napisana. Warszawa, G. Sennewald, druk. S. Orgelbranda synów, 1881, w 8ce, str. 1 nl. i 163. 1 rubel.

Wypisy polskie dla klas niższych c. k. szkół gimnazyalnych i realnych, tom I wyd. piąte. Lwów, nakł. Zakładu im. Ossolińskich, druk. E. Wiwniarza, 1882, w 8ce, str. XV, 399 i 1 nl. 1 zlr.

Z. A. Polityka nerwów, napisał A. Z. Kraków, nakł. i czcionkami druk. związkowej, 1882, w 8ce, str. 39.

ZALEŃSKI St. ks. Św. Kinga i jej klasztor starosądecki, szkic historyczny (Odbitka z Przeglądu lwowskiego).

Lwów, druk. ludowa, 1882, w 8ce, str. 2 nl., 121, 2 nl. i 4 ryciny. 1 zhr. 50 cent.

ZARAŃSKI Stanisław. Petycyja do Wys. sejmu galicyjskiego o wskrzeszenie w łonie Akademii umiejności w Krakowie Towarzystwa do ksiąg elementarnych dla szkół ludowych i średnich, i polecenie temuż Towarzystwu do uwzględnienia pracy p. t. „Nowy organ dydaktyki według metody Bakona“. Kraków, 1 września 1882, fol., str. 3 nl.

ZGÓRSKI Alfred dr. 1881. Ósmy rocznik Stowarzyszeń zarobkowych i gospodarczych w Galicyi i W. ks. krakowskiem. Lwów, nakł. autora, I związkowa druk., 1882, w 4ce większej, str. 53 i 1 nl.

Zeitschrift für Geschichte und Landeskunde der Provinz Posen, herausgegeben von Dr. Ch. Meyer, I Band 2 Heft. Posen, Selbstverlag, 1882, w 8ce, str. 177—294.

Treść: Nachricht (c. d., str. 177—208); Die Deutschen der Provinz Posen gegenüber dem polnischen Aufstand im J. 1848, von Ch. Meyer (c. d., str. 209—224); Friedrich der Grosse und der Netzedistrikt, von Ch. Meyer (c. d., str. 225—240); Bericht eines Augenzeugen über die Schlacht bei Pitschen, vom M. Bär (str. 241—251); Historisch-statistische Nachrichten über die kath. Pfarre zu Wongrowitz, von H. Hockenbeck (str. 252—268); Beiträge zur Verfassungs- und Culturgeschichte der Stadt Posen, von A. Warschauer (str. 269—283); Literarische Mittheilungen.

ZIELIŃSKI Władysław. August II i Aurora Koenigsmark, powieść osnuta na tle historycznym z czasów Augusta III Sasa, tom I i II (Biblioteka powieści, podróży, pamiętników, opowiadań historycznych). Lwów, nakł. Gubrynowicza i Schmidta, druk. K. Pillera, 1883, w 8ce, str. 153 i 126. 2 zhr. 60 cent.

— W kraju Arpada, wedle własnych wspomnień skreślił Warszawa, nakł. F. Sulimierskiego, druk. Wieku, 1882 (1883), w 8ce małej, str. 182. 80 kop.

KRONIKA.

= Bibliografia powstania narodu polskiego z r. 1830/31, wspólnie z gronem akademików lwowskich ułożył dr. Al. Hirschberg. Lwów, 1882, w 4ce, str. XI, 123 i 1 nl.

Praca „o poważnym zakroju naukowym i nader cenna“, jakęśmy ją już w przeszłym nrze przy sposobności nazwali, zawiera bibliograficzne zestawienie drukowanych i rękopiśmiennych materyałów, o ile mogą być już znane, do głośnego w swoim czasie wydarzenia dziejowego, na które po upływie lat pięćdziesięciu z swobodą i obiektywnie można się już zapatrywać. Praca ułożona prytém z niezwykłą skrzętnością, rozpada się na następujące działy: A. Źródła i opracowania odnoszące się do całego okresu 1815/31: I. Źródła: 1. Zbiory listów i dokumentów, 2. Pamiętniki, 3. Czasopisma współczesne, 4. Broszury polityczne, 5. Ważniejsze artykuły dziennikarskie, 6. Kalendarze z lat 1815/31; II. Opracowania; — B. Część szczegółowa: I. Stosunki w Królestwie i w krajach zabranych od r. 1815 do wybuchu powstania: 1. Prawodawstwo, sejmy, 2. Rząd, administracya kraju, skarbowość, sądownictwo, 3. Stan oświecenia, 4. Wojsko, 5. Stosunki ekonomiczne, 6. Stosunki społeczne, 7. Stosunki polityczne: a. Tajne związki, b. Usposobienie umysłów, objawy opinii publicznej; II. Od dnia 29 listopada do upadku powstania: 1. Wybuch powstania, 2. Rząd, 3. Sejm, 4. Stronictwa, 5. Usposobienie umysłów, objawy opinii publicznej, 6. Zaburzenia wewnętrzne, 7. Siła zbrojna, 8. Działania wojenne, 9. Upadek powstania, 10. Stosunki dyplomatyczne z innymi państwami, 11. Współczesne objawy opinii europejskiej w sprawie polskiej, 12. Skutki upadku powstania listopadowego; III. Teatr wojny; IV. Dział biograficzny. — Nader tę zresztą pożądaną i wdzięczną całość, choć może, jak czytamy w poważnej i skromnie napisanej przedmowie, „nie odznacza się odpowiednią jednolitością i zapewne nie wyczerpuje w zupełności przedmiotu“ — przypominamy n. p. z naszej strony opuszczonego widocznie tylko przypadkowo T. Padurę, który żywcem, duszą i ciałem, do wypadków ówczesnych należy — całość tę, przemawiająca wyraźnie do każdego tytułami, ułożył Sz. autor wspólnie z gronem akademików lwowskich, w szczególności zaś pp. Br. Czarnika, L. Finkla, K. Hecka, M. Lityńskiego, W. Marczewskiego, Wł. Mendy, T. Nachera i Fr. Zu-

lińskiego, którym we wstępie za ich „wytrwałość“ serdecznie składa dzięki, i którym też dla ich „niestrużonej pracowitości“ i my pozwalamy sobie wyrazić zasłużone uznanie publiczne.

= Początek publicystyki literackiej w Polsce, przez dra R. Piłata, I. Czasopisma uczone. Lwów, 1882, w 8ce, str. 75.

Monografia bardzo staranna i ściśle naukowa, opracowana według wszelkich wymagań krytyki dzisiejszej, a przedmiot jej nadzwyczaj interesujący, losy bowiem najdawniejszych naszych czasopism „uczonych“, ich pojawienie się u nas, ich redaktorowie, wydawcy i mecenasi, ich treść wewnętrzna i wartość naukowa. Po wstępnym poglądzie na polityczne i naukowe czasopisma zagraniczne i po wzmiankach o gdańskiej Lengnich „Polnische Bibliothek“ z r. 1718/19 i toruńskim Schulzego „Das gelehrte Preussen“ z r. 1722/25, tych „płodach obcej oświaty. zaszczerpionej w prowincjach pruskich“ (str. 7 i n.), daje Sz. autor w poważnej pracy swojej wyczerpujący i pod każdym względem dokładny obraz literacko-bibliograficzny starożytnych czasopism naszych naukowych w porządku następującym: 1. „Warschauer Bibliothek“ W. K. Mizlera z r. 1753/5, 2. „Journal litteraire de Pologne“ K. B. Friesego z r. 1754, 3. „Acta litteraria“ Mizlera z r. 1755/56, 4. „Nowych wiadomości ekonomicznych i uczonych“ Mizlera z r. 1758/61, 5. „Wiadomości literackich“ prawdopodobnie ks. Fr. Paprockiego z r. 1760/63, 6. „Thornische Nachrichten von gelehrten Sachen“ z r. 1762/66, 7. „Thornische wöchentliche Nachrichten und Anzeigen“ z r. 1766 i nn., 8. „Journal polonois“ z r. 1770, 9. „Journal litteraire de Varsovie“ z r. 1777/78, 10. „Zbioru tygodniczych wiadomości“ z r. 1784/85, 11. „Uwag tygodniowych warszawskich“ z r. 1768/69, 12. „Vermischte Abhandlungen der physisch-chemischen Gesellschaft“ z r. 1768 i 13. „Różnych uwag fizyczno-chemicznego warszawskiego towarzystwa“ z r. 1769. — Wszystkie prawie wychodziły w Warszawie, z wyjątkiem tylko 5go wydawanego w Wilnie, 6go i 7go w Toruniu, i 10go w Krakowie. Wychodziły prytém od początku i przeważnie także później w językach obcych, niemieckim, francuskim i łacińskim, celem ich bowiem było „rაცევილთა objaśniać zagranicę o ówczesnym stanie oświaty i literatury polskiej, niż wpływać na jej podniesienie w kraju“

(str. 9). W języku polskim wychodziły tylko: 4te z rzędu, „pierwsze pismo literackie przeznaczone wyłącznie dla publiczności polskiej“ (str. 49 i 58), 5te, 10te, 11ste i 13ste. Przekrojone zresztą „na wzór pism tego rodzaju zagranicznych“, wszystkie prawie „krzewiły się z wolna, żyły prawie z dnia na dzień“, a „żadne z nich nie zdołało wyrobić sobie większego znaczenia“ (str. 9). Sąd wreszcie o nich dra P. wszędzie trzeźwy, przedstawienie rzeczy jasne, i tylko co do jednej uwagi nie możemy się z nim zgodzić. Sz. autor zarzuca mianowicie Mizlerowi i Friesemu, że w czasopiśmie swoich omawiając współczesne plody literackie i naukowe, wytykali im „brak regestrów i innych tego rodzaju niedostatków, należących do wewnętrznej strony wydawnictwa“, że „się czepiali formy i nie nieznaczających drobnośtek“ (str. 22 i 32). Znamy dobrze dra P. i surowe wymagania, jakie zwykł stawiać do wszelkich prac literackich i naukowych, wiadomo też nam, iż razem z nami jest tego zdania, że tylko tandeta literacka i partactwo naukowe obchodziły się dawniej i obchodzą dzisiaj bez regestrów i skorowidzów, że nie przykładały i nie przykładają żadnej wagi do form wydawnictwa zewnętrznych, i dlatego też uwagę powyższą Sz. autora wolimy uważać raczej za niedostrzeżony w czasie druku lapsus linguae z jego strony, niż za zarzut słusznie przez niego wypowiedziany.

= **Catalog Nr. 153**, J. Scheible's Antiquariat & Verlagsbuchhandlung in Stuttgart: Bibliotheca Rossica-Slavica-Hungarica et Turcico-Graeca. Ansbach, (1882), w 8ce, str. 33.

Na tytule dodano: „Werke über Russland, Polen und die übrigen Slavenländer, Böhmen, Ungarn, Siebenbürgen etc., Türkei und Arabien, Griechenland, griechische Kirche, Serbien und Egypten“, razem dzieł i broszur 839.

= **Catalogue no. 74** d'ouvrages anciens et modernes sur la litterature des pays slaves, en vente aux prix marqués chez J. Jolowicz, librairie ancienne et moderne à Posen, Prusse, partie III: Théologie pédagogie, philosophie, droit, agriculture etc. (Bibliotheca Polono-Slavica). Posen, 1883, w 8ce, str. 30.

Dzieł i broszur, nowszych i dawniejszych, 859, prawie wyłącznie w języku polskim lub odnoszących się do spraw naszych, z zakresu: filozofii, teologii, historyi kościoła polskiego i powszechniej, medycyny, pedagogii, greckich i rzymskich klasyków, prawa i t. p.

= **Katalog nut muzycznych**, wydanych nakładem Gebethnera i Wolffa w Warszawie, Krakowskie przedmieście 17. Warszawa, 1882, w 4ce, str. 22.

Szczupłe ramy miesięcznika naszego i skromne siły nasze nie pozwalają nam w stałych odstępach czasu i w osobnych rubrykach zwracać uwagi na pojawiające się u nas liczne, i jak nas znawcy upewnniają, świetne utwory muzyczne, ze smutkiem też patrzymy, jak bibliograficzna strona tej bogatej ducha polskiego pracy, której stosunkowo najwięcej wydaje Warszawa, leży u nas dotychczas niestety prawie zupełnie odległom. Tém miłej więc korzystamy ze sposobności, ażeby polecić łaskawym względem Sz. czytelników naszych udzielony nam właśnie świeżo wydany Kat. powyższy księgarni warszawskiej. Starannie pod każdym względem ułożony, obejmuje przeszło 1500 utworów muzycznych z lat ostatnich, z tych 969 wydanych nakładem księgarni własnym, 547 zaś powierzonych jej przez autorów i wydawców na skład główny. Kat., który każdej chwili na żądanie otrzymać można bezpłatnie i franko, zawiera tak w nakładach, jak w dziełach komisowych, następujące działy: Szkoły i ćwiczenia; Kompozycje na fortepian; Na fortepian na 4 ręce; Na dwa fortepiany; Na skrzypce i wiolonczelę z fortepianem; Tańce na fortepian; Utwory do śpiewu; Wyjątki z oper do śpiewu; Pieśni religijne, muzyka kościelna i organowa; Dzieła teoretyczne.

= **Katalog wypożyczalni książek polskich, niemieckich, francuskich i angielskich** J. Guimpłowicza w Krakowie, ul. Bracka: Spis książek polskich. Kraków, 1883, w 8ce, str. IV i 123.

Umieszczone na czele Kat. „Warunki abonamentu“ obznajamiają bliżej ze sposobem, w jaki różnej treści książek do czytania, tak w mieścu jak na prowincy, z tój od dłuższego już czasu w Krakowie istniejącej i z najlepszej strony znaniej, a przytém wzorowo urządzonej i bogato zaopatrzonej wypożyczalni dostać można. Sam zaś Kat. treściwie i wyraźnie zredagowany, obejmuje przeszło 3-500 książek wyłącznie w języku polskim, podzielonych na następujące działy: I. Dzieła historyczne, naukowe, pamiętniki; II. Podróże; III. Książki dla dzieci i młodzieży; IV. Beletrystyka.

= **Na gwiazdkę r. 1882 i 1883**, katalog książek i nut księgarni i składu nut F. Hösicke'a w Warszawie, ul. Senatorska 496. Warszawa, 1882, w 8ce, str. 16.

Wydany z szykiem, co się zowie, na gustownym papierze kolorowym, zeszyty

przyciem elegancko drucikiem pięknym, drukowany niestety nie w Warszawie, lecz w Lipsku u Rödera, zawiera Kat. bogaty wybór najnowszych nut muzycznych i wydawnictw oryginalnych polskich, lub tłumaczeń z obcych języków, stosownych na gwiazdkę i nagrody dla młodzieży. Ostatnie podzielone przy końcu Kat. na: 1. podarki dla małych dzieci, 2. dla dzieci od lat 6. do 9, 3. dla dorastającej młodzieży, 4. dla panienek, 5. książki do nabożeństwa, 6. książki szkolne, i 7. książki różnej treści.

= **Najnowsze dzieła** nakładowe księgarni Gebethnera i Wolffa w Warszawie, do nabycia w księgarni G. Gebethnera i Sp. w Krakowie, 1879—1882. Kraków, 1882, w Sce, str. XVI.

Nowy Katalog szeroko i daleko w naukowym i literackim świecie polskim z licznych wydawnictw głośnej księgarni, która właśnie obchodzi 25letni jubileusz dobrze zasłużonego żywota swego, zaszczyconą na wystawie przemyskiej medalem zasługi. Kat. zawiera prawie 200 dzieł z ostatnich lat czterech, najrozmaitszej treści, przeważnie zaś wysokiej naukowej i literackiej wartości, których poczet, jak się z dołączonego przy końcu wykazu „dzieł znajdujących się pod prasą lub do druku przygotowanych“ (str. XIV i n.) dowiadujemy, już w najbliższym czasie znakomicie ma być powiększony. Jak zwykle, rozsyła księgarnia na żądanie Kat. bezpłatnie i franko.

= **Wybór książek** polskich, stosownych na premia dla dziatwy i młodzieży szkolnej płci obojga, wyłączenie na ten cel zebranych przez księg. Seyfartha i Czajkowskiego we Lwowie. Lwów, 1882, w 16ce, str. 23.

Razem książek 332, przeznaczonych na „nagrody pilności“ i podzielnonych na: I. Książki dla szkół niższych, miejskich i wiejskich; II. Książki dla szkół wyższych, seminariów żeńskich, zakładów naukowych i t. p.; i w osobnym dodatku: Książki do nabożeństwa. Wybór choć w części, przynajmniej co do najnowszych wydawnictw, czyni zadosyć słusznemu domaganiu się „Szkoły“ lwowskiej o wydrukowanie „Katalogu książek dla młodzieży szkół średnich“, o czym w nrze 6 z czerwca wspomnieliśmy. Z tém wszystkiém „Szkoła“, nr. 25 z 24 t. m., dla kilku niewłaściwie w nim zamieszczonych dziełek, nie jest z niego zadowolona, i oświadcza, że „byłoby rzeczą bardzo pożądaną, aby autorowie Wyborów książek, stosownych na premia, zasięgnęli wprzód rady osób kompetentnych, zanim takowe do publicznego podadzą użytku“.

= **Azbukę** w książkach dla ludowych szkół galicyjskich z wykładem ruskim zastąpić alfabetem łacińskim, i zaprowadzić we wszystkich zakładach naukowych, subwencyonowanych z fundusów krajowych, obchodzenie świąt według kalendarza gregoryańskiego; zmian takich domagał się pan E. Kraiński, członek Rady powiatowej w Lesku, w dwóch petycyach do sejmu lwowskiego. „Sprawa kalendarza i alfabetu — zrobiła na to uwagę „Czas“ krakowski, nr. 240 z 20 października — jest zbyt doniosłą, aby taką reformę narzucać można w szkołach jednostronnie“.

= **Bibliografia rosyjska**, o ośm miesięcy młodsza od naszego „Przewodnika“, wydawana od końca lutego r. 1879 co dwa tygodni przez księgarza Hartgögo w Petersburgu, przechodzi od Nowego roku — jak się właśnie dowiadujemy — na własność p. Suworina, wydawcy gazety „Nowoje wriemia“, miesięcznika „Istoriczeskij wiestnik“, właściciela księgarni i drukarni i przyjaciela publicysty Aksakowa. Pan S. zamierza „Bibliogr.“, której na r. 1882 pojawiło się dotychczas zaledwie dwa zeszyty, zreorganizować i wydawać ją na zupełnie nowych i racjonalnych podstawach; dotąd bowiem mimo poparcia, jakiego zewsząd doznawała, nawet od ministerium petersburskiego, które ją urzędownie dla bibliotek wszystkich szkół wyższych i średnich w cesarstwie rosyjskiem polecilo było, nie zdołała rozwinąć się należycie i stanąć na własnych nogach.

= **Biblioteka** c. k. gimnazjum w Drohobyczu — według „Sprawozdania“ za r. 1882 — obejmuje obecnie: 2480 tomów, 1320 zeszytów, 148 ilustracyj, 61 map i 14 atlasów w oddziale dla nauczycieli, 859 t. i 442 zesz. w czytelnicy dla młodzieży, i 397 książek szkolnych dla ubogich uczniów. Obowiązki zawiadowców biblioteki w ciągu roku pełnili prof. M. Żukiewicz i Seb. Polak.

= **Biblioteka** zboru ewangelickiego w Krakowie zostanie prawdopodobnie niebawem wzbogaconą kilku starymi rękopisami i dosyć licznym poczetem polskich druków królewieckich z w. XVI i XVIII, jako też baranowskich J. Twardomejskiego z w. XVII, z których kilka mieliśmy już sposobność oglądać. Między rękopisami zasługują na uwagę „Treny albo lzy Dawidowe, obficie bogate w duchu rozmyślanie nad 6, 32 i 130 pokutnym psalmem“, przekład z języka angielskiego, odpisany w znacznej części r. 1744 przez Jadwigę z Szwykowskich Ottenhausową i ofiarowany przez nią na pamiątkę córce Doro-

cie z Ottenhausów Grabowskię, staroście-
nie jakimowskię. Z druków zaś najważ-
niejszy nieznan dotychczas druk króle-
wiecki Daubmana z czasu około r. 1570,
który wprowadził już uszkodzony, ale za-
wsze jeszcze liczy przeszło 200 karteczek
w maleńkiej 32ce, i mógł mieć tytuł: „Modlitwy psalmowe“ czyli „Psalterz albo zol-
tarz na sposób modlitw a prób krześcijań-
skich złożony“, dziełko tём ciekawsze, że
na karcie 175 v. i nn. zawiera „Sposób
modlitwy chrześcijańskiej“ Bern. Ochina Se-
neńskiego, z łacińskiego języka na polski
przełożony.

= **Dr. Brandewski**, profesor Uniw. Jag.,
wydał w odbite z „Warty“ poznańskiej:
„Nico o polskich manuskryptach i dru-
kach, a mianowicie przekładach dzieł Sa-
lustyusza“, z następującą charakterystycz-
ną uwagą na samém czelu rozprawy:
„Autor przeprasza dostojnych czytelników
za rażące błędy, inkonsekweny i niedo-
rzeczności, jakie w drukarni weisnęły się
do tój causerie philologique“. Ej panowie
drukarze, pókiśny dobrzy! Podsuwać za-
cny autorom tytułem błędów drukarskich
„inkonsekweny i niedorzeczności“! Je-
szcze czego nie stało!

= **Curiosum** następujące, puszczone w świat
z Warszawy, obiegło na początku paździer-
nika prawie wszystkie czasopisma polskie:
„W tych dniach ukazała się książka Rou-
lieta p. t. Wolowski, sa vie et ses tra-
vaux“. Sz. czytelnikom naszym wiadomo,
że książka wyszła jeszcze w kwietniu ro-
ku zeszłego, t. j. przed 20 miesiącami!

= **Dr. J. Antoni**, tyle sympatyczny i
w szerokich kołach dobrze znany pisarz,
zamieścił w odcinku petersburskiego „Kra-
ju“, nr. 14 z 15 października, pierwszą
część obszerniejszję i dla nas nadzwyczaj
ważną pracę p. t. „Czasowa komisya ar-
cheograficzna, centralne ki'owskie archi-
wum i ich wydawnictwa“. Po ukończeniu
rozprawy uważać będziemy sobie za niły
obowiązek, powrócić jeszcze raz do niej
i dla wiadomości naszych czytelników omó-
wić ją w nieco dłuższym ustępie.

= **Pan E. Jelinek**, uczony literat czeski,
stały sprawozdawca warszawskich „Kło-
sów“ z obecnego ruchu literackiego w Cze-
chach, znany także w naukowym świecie
z wydanę r. 1879 „Bibliografii dzieł, roz-
praw i artykułów czeskich, dotyczących
rzeczy polskich“, umieścił w odcinku kra-
kowskiego „Czasu“, nr. 227 z 5 paździer-
nika, nader sympatycznie napisany szkic
literacko-bibliograficzny p. t. „Polska lita-
ratura w Czechach“, w którym w kilku
krótkich ale treściwych ustępach omawia

„ogromną stosunkowo liczbę przekładów“
z polskiego języka na czeski, od r. 1815
począwszy. Liczba tłumaczeń dochodzi po-
dług niego „już prawie do 1000“, polskich
pisarzy tłumaczonych do 180, a czeskich
tłumaczyów do 152. Z autorów naszych naj-
więcej stosunkowo przekładano na język
czeski: Ad. Mickiewicza, J. I. Kraszew-
skiego i M. Czajkowskiego, J. Korzeniow-
skiego i J. Słowackiego; między tłoma-
czami zaś znajdujemy głośne i dla litera-
tury czeskiej dobrze zasłużone imiona:
Fr. L. Czelakowskiego, W. Hanki, K. Ha-
wliczka, Fr. L. Riegera, P. J. Szafarzyka,
kanonika W. Sztuca i innych. W ogólnó-
ści zwraca pan J. uwagę na miłą i pożą-
daną dla nas pod każdym względem oko-
liczność, że „w czasach najnowszych chęć
zapoznania się z literaturą polską w Cze-
chach ciągle rośnie“. Na zdar bratniemu
i tyle nam drogiemu narodowi!

= **Dr. W. Kętrzyński**, zasłużony dyrektor
biblioteki im. Ossolińskich we Lwowie,
w przedmowie do najnowszego dzieła swe-
go „O ludności polskiej w Prusiech nie-
gdys krzyżackich“ poświęca kilka obszern-
niejszych ustępów miejskim i kościelnym
archiwom i bibliotekom w Chełmnie, Gdań-
sku, Golubiu, Grudziądzu, Kisielicach, Łą-
szynie, Malborku, Nowém mieście, Pelpli-
nie, Radzynie, Swiecu, Szenwałdzie, To-
runiu, Wąbrzeźnie, jako też bogatemu ar-
chiwum państwowemu w Królewcu, i za-
znacza w ogólnych zarysach, jakie w nich
wiadomości do pomnikowęj pracy swojej
znaleść mógł. „To, com tutaj przytoczył —
dodaje przytęm Sz. autor — jest tylko
małą cząstką tego, co przed rozbiorem
Polski w Prusiech zachodnich istniało;
najważniejsze archiwa, akta ziemskie i
grodzkie, które po upadku Rzeczypospo-
litęj stały się własnością rządu pruskiego,
zaginęły wszystkie z wielką szkoda nie
tylko dla dziejów polskich, lecz i krzy-
żackich. Podczas gdy inne rządy zabor-
cze, austriacki i rosyjski, archiwa owe
wzjąwszy w posiadanie, zgromadziły je
w jedném miejscu i otoczyły swą opieką,
rząd pruski oddał je na pastwę Niemcom
przez siebie wprowadzonym i urzędnikom
niemieckim, którzy wzgardzając społeczeń-
stwem polskiem, bezwzględnie i bezsu-
miennie je zatracili“.

= **Klasyków** rzymskich, jak C. Neposa,
Cezara i innych, otrzymamy prawdopodobnie
już niebawem — jeżeli nas otrzymane
informacye nie mylą — w opracowaniu
metodyczném na sposób przyjęty w szko-
lach francuskich, przygotowaném przez
wysoko w świecie naukowym poważanego
filologa i pedagoga, mieszkającego obecnie

w Warszawie pana St. Sobieskiego. Wydawnictwa na się podjąć jedna z młodszych i ruchliwszych księgarń warszawskich, która wydaniem w ostatnich miesiącach „Kursu geometrii do użytku szkół“ i „Wypisów polskich“ pięknie zaangażowała szersze obywatelskie chęci swoje służenia godnego różnorodnym potrzebom naszego szkolnictwa.

= **Komitetowi** wydawnictwa dziełek ludowych we Lwowie, który „bez hałasu, w duchu skromności i z małymi funduszami“ wziął się od roku do istnie tytanicznej pracy „ułatwienia ludowi taniego i prędkiego nabycia książek“, traktujących o najżywniejszych dla niego sprawach, i który wydał już dotychczas kilkanaście dziełek w języku polskim i ruskim, poświęca nader sympatyczny i z bardzo gorącym uznaniem napisany artykuł pan M. A. Barta z Dublin w lwowskiej „Gazecie narodowej“, nr. 227 z 5 października.

= **Książek polskich** „w kilku księgarniach w Meranie znajdowałem i więcej i lepszych, niż we wszystkich galicyjskich zdrojowiskach“. Tak dosłownie skarży się w warszawskiej „Gazecie polskiej“, nr. 221 z 4 października, jakiś „stary rzęda“, chorujący już na „siedem krzyżyków“. Nie bardzo pochlebne świadectwo dla naszych zdrojowisk!

= **Księgarnia** św. p. J. Okońskiego w Warszawie — jak z zastrzeżeniem donosi „Wiek“ tamtejszy, nr. 235 z 20 października — dostać się ma jako dożywca jego siostrze, a po jej najdłuższym życiu przejdzie w posiadanie warszawskiego Towarzystwa dobroczynności na korzyść istniejącego pod jego opieką Zakładu sierot.

= **O. von Leizner** w wychodzącem właśnie w Lipsku u Spamera dziele „Illustrirte Literatur-Geschichte“, zamieścił w zeszytach 53 i 54, str. 409—430, osobny rozdział p. n. „Polen“, w którym z niezwykłym dla nas uznaniem omawia dzieje literatury naszej, zwłaszcza czasów najnowszych. Piękny i stosunkowo dosyć obszerny szkic ten zdobija weale dobrze wykonane popiersia Mickiewicza, Krasińskiego i B. Zaleskiego.

= **Macierzy polskiej** Rada wykonawcza, której przewodniczy dr. Małeckci — jak donosi „Szkoła“ lwowska, nr. 42 z 21 października — przyjęła ofertę księgarni Gubrynowicza i Schmidta we Lwowie co do urządzenia w niej składu głównego wydawnictw Macierzy.

= **Papiernia** w Czerlanach otrzymała na wystawie w Przemyslu dyplom uznania

i srebrny medal rządowy w nagrodę, na co sobie w rzeczy samej zasłużyła i o czem już w przeszłym wspomnieliśmy nrze. Szkoda tylko, że papiery czerlańskie prawie nie są znane w Krakowie. Wprawdzie na nasze pytanie otrzymaliśmy oświadczenie od pp. wystawców w Przemyslu odpowiedź, że ich wyrobów nabyć można w Krakowie w „Składzie piwa slotwińskiego“, ale niestety niewiadomo nam, gdzieby skład ten w mieście naszym znaleźć można było.

= **Przemysł nad Sanem**, liczący według ostatniego spisu 20-667 mieszkańców i głosny od dwóch miesięcy wystawą rolniczo-przemysłową, którą w obrębie swoim gościł, posiada następujące starożytne i nowsze archiwa i biblioteki: 1. archiwum rz. kat. biskupstwa, z aktami sięgającymi r. 1470; 2. archiwum rz. kat. kapituły, połączone z biblioteką biskupa Walentego Herborta z r. 1561, bogate w rękopisy i liczne dokumenta pergaminowe, od r. 1384 począwszy, których spis jeszcze r. 1647 wygotował kanonik dr. Fr. Alembek; 3. archiwum gr. kat. biskupstwa, z dokumentami z r. 1378 i nn., uporządkowane r. 1858 przez kanonika ks. Petrusiewicza; 4. bibliotekę i archiwum gr. kat. kapituły, założone przez św. p. kanonika J. Ławrowskiego i biskupa J. Śnińskiego, uporządkowane przez kanoników T. Polańskiego i Petruszewicza, razem około 17-200 druków i starożytnych rękopisów, między którymi 2 z w. XIII, 4 z w. XIV i manuskrypt z w. XV „Rozmyślanie o żywocie Pana Jezusa“, pisany „językiem staropolskim“; 5. bibliotekę oo. Franciszkanów, bogatą w stare druki z w. XVI i nn., „niegdyś bardzo starannie“ utrzymywaną, obecnie znajdującą się w „nader opłakanym stanie“; 6. bibliotekę i archiwum oo. Reformatorów; 7. starożytne archiwum miejskie, z dokumentami od r. 1356 i księgami ławniczymi od r. 1402 począwszy, uporządkowane systematycznie i starannie w latach 1874—1877 przez Miecz. Błażowskiego, który z polecenia tamtejszej Rady miejskiej wygotował „obszerny i bardzo dokładny katalog archiwum, obejmujący 900 str. in fol.“; 8. bibliotekę e. k. gimnazjum, razem przeszło 7000 tomów i zeszytów; 9. bibliotekę żeńskiego seminarium naucz. 800 t. i z.; i 10. bibliotekę szkoły wydziałowej, 700 t. i z. — Wszystkie w powyższym porządku opisuje dosyć szczegółowo i zajmująco pan Hauser w nader cennej „Monografii m. Przemysła“ (str. 7—88 i 244—248), która przed miesiącem pojawiła się w handlu księgarskim, i dodaje jeszcze przytęm (str. 253—

254) kilka wiadomości do dziejów księgarń, antykwarni i drukarni tamtejszych. Pierwsza księgarnia założony w Przemysłu r. 1825 K. F. Wenzel, trwała do r. 1838; druga w r. 1846 św. p. J. Jeleni, która istnieje do dzisiaj pod firmą braci Jeleniów. Antykwarni natomiast posiada Przemysł dwie, a drukarni także dwie, mianowicie gr. kat. kapituły, przedtém od r. 1800 J. Golemberskiego, obecnie w dzierżawie Żupnika i Knollera, i drukarnię S. F. Piątkiewicza, przedtém od r. 1879 J. Cara. Dawniej zaś były tam jeszcze drukarnie: Ad. Kleina r. 1751—1756, oo. Jezuitów r. 1750—1772, późnziej do r. 1776 c. k. rządowa, A. Matyaszkiwicza od r. 1783—1792, wspomniana już J. Golemberskiego, i w latach 1862—1865 M. Dziukowskiego.

= Dr. Schnorr von Carolsfeld, bibliotekarz dreźnieński, wydał tom I katalogu rękopisów tamtejszej król. biblioteki publicznej: „Katalog der Handschriften der königl. öffentlichen Bibliothek zu Dresden“, w Lipsku u Teubnera, w 8ce, str. XVI i 648. Cena 15 marek.

= Stowarzyszenie handlowe polskie, związane świeżo w Wrocławiu, postanowiło między innymi założyć także czytelnię polską dla swoich członków, i w tym celu w pismach codziennych i tygodniowych odzywa się „do serc polskich, szukając pomocy w darach książkowych, z którychby Polacy wrocławscy korzystać mogli“.

= Ks. T. Szkrdele, katecheta w Żiżkovie pod Pragę — jak się z Urbanka „Věstnika bibliografického“, č. 9 str. 269, dowiadujemy — zbiera właśnie materiały do pracy: „Zásluhy česko-slovanského duchovestva o zakládání biblioték a rozšiřování knih a časopisů mezi lidem v městech i ve vsích“. Czy też przyjdzie do tego u nas w Galicji? i kiedy?

= Szwabasz niemieckiej w jej walce nierówniej z europejskimi już dzisiaj literami

łacińskimi, przyszedł ponownie w pomoc kanclerz niemiecki von Bismarck, w ogłoszonym przez pisma zagraniczne liście z 4 października do pewnego wydawcy niemieckiego, w którym znowu pisze o „wstępie, jakiego doznaje na widok dzieł niemieckich, drukowanych łacińskim alfabetem“. Litery niemieckie uważa żelazny książę za „narodowe“ niemieckie (!), a „z doświadczenia — dodaje — że mu potrzeba 80 minut na przeczytanie tój ilości stronice łacińskimi literami drukowanych, na jaką w książce, niemieckimi czcionkami drukowanej, godzina mu wystarcza“. Próźne usiłowania! Nie nie poradzili swego czasu przeciw literom łacińskimi tacy zwolennicy gotyki średniowiecznej i takie potęgi naukowe i literackie, jak Wieland, Kant, Hufeland, Goethe i inni, nie też nie zyska w tój sprawie i ks. Bismarck. Jak dowodzi prof. dr. Kelle w rozprawie „Die deutsche und die lateinische Schrift“, umieszczonój w berlińskiej „Deutsche Rundschau“, nr. 6 z r. b., str. 431—444, wychodzi już obecnie w przecięciu rocznie przeszło 40% dzieł niemieckich, drukowanych łacińskim alfabetem, i słusznie sądzi dlatego, że szwabacha w Niemczech „bez użycia jakichkolwiek środków przymusowych jeździe sama powoli z widowni, jak to się stało we Włoszech, Francji, Anglii, Szwecji i Belgii“, a dodajmy także

= Towarzystwo pedagogiczne we Lwowie rozciąga obecnie działalność swoję także na Śląsk anstryacki; odnośna zmiana statutów Tow. — jak donoszą pisma codzienne — została już przez wiedeńskie ministerjum zatwierdzona, a krajowy rząd w Opawie o tэм zawiadomiony. Szczęście Boże i w tamtój stronie szczerze obywatelskiej pracy tyle zasłużonego Tow.!

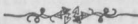
= Zmarli: Edmund Milikowski, właściciel księgarni we Lwowie i w Stanisławowie, † we Lwowie 9 października w 54 roku życia. Cześć jego pamięci!

Kuryerek z najświeższymi nowościami.

W ostatniej chwili donoszą jeszcze o wyjściu świeżo z pod prasy: JACHIMÓWSKI Wł. ks. Liturgika, wyd. 2gie. Praga, Bellmann. 1 złr. 5 cent. — Kalendarz powszechny na r. 1883. Warszawa, T. Paprocki i Sp. — KRASZEWSKI J. I. Matka królów, powieść histor., XVII. Warszawa, Spółka wydawnicza. 2 rs. — KRASZEWSKI J. I. Na Białkim zamku. Warszawa, Glücksberg. 2 rs. — ORDA N. Album widoków, VII. Warszawa, Gebethner i Wolff. 10 rs. — PERLBACH M. Codex epist. Vitoldi, collectus opera A. Prochaska. Göttingische gelehr. Anzeigen, nr. 41. — SOSŃSKI M. E. Kuno Fischer. Breslau, Schottländer. 50 fenig. — STARZYŃSKI St. dr. O t. z. ustawodawstwie tymczasowém. Lwów, Seyfarth i Czajkowski. — TISY E. O użyteczności połączenia fermentów do trawienia. Paryż. — Tramwaj, kalendarz humoryst. na r. 1883. Warszawa. 20 kop. — ZIELIŃSCY G. i F. Wiadomość histor. o rodzinie Świnków, II 1 i 2. Toruń.

OGŁOSZENIA.

Straż św. Wojciecha w Gnieźnie

wydała w r. 1882 drogą abonamentu następujące książki:

1. Zabawa z Jezusem przez Mszą św., ks. Marcina Hinczy.
2. Wykład Ofiary Mszy św., Marcina z Kochem Kapucyna.

Kto złoży 1 markę 50 fen. aż do 15 grudnia r. b., odbierze obydwie te książki przeszło 32 arkusze wynoszące. — Można także zapisywać na r. 1883 w sumie 1:50 fen. Składający 6 marek staje się przedpłacicielem na lat 4 i odbiera książki w dom opłacone.

Wieczysty abonent składa 50 mrk., za to odbiera bez wszelkiej rocznej opłaty wszelkie druki przez cały ciąg istnienia Straży św. Wojciecha. W razie zwinienia przedsiębiorstwa lub śmierci wieczystego abonenta, wypłaci Straż św. Wojciecha owe 50 mrk. okazicielowi rewersu wieczystego (n. p. spadkobiercom).

Abonujący 11 egzemplarzy płaci za 10, czyli zamiast 16:50 tylko 15 marek. Polecając książeczki Straży, opiece i życzliwości zacnych czytelników, nadmieniamy, że w pierwszy czwartek każdego miesiąca odprawia się Msza św. przed grobem św. Wojciecha na ich intencją.

Bez abonamentu kosztuje: Zabawa z Jezusem 10 fen. — Wykład Ofiary Mszy św. na lepszym papierze 1:80 m., na drukowym 1:60 m.

(2—2). Księgarzom 25% rabat. — Adres: Ks. Łukowski, Gniezno.

CZASOPISMO Towarzystwa aptékarzkiego, organ tegoż Towarzystwa i gremium aptékarzy Galicyi wschodniej, wychodzi już rok 11 we Lwowie 1 i 15 każdego miesiąca jak najregularniej, w objętości 1—1½ arkusza druku, przyjmując wszelkie ogłoszenia po cenach nader umiarkowanych.

Przedpłata wynosi: dla członków Towarz. rocznie zhr. 4:30, półrocznie zhr. 2:20; dla nieczłonków w państwie rakuskiem rocznie zhr. 6:30, półrocznie zhr. 3:20; w Warszawie rocznie rbs. 4 kop. 50; w Król. polskiem i carstwie rosyjskiem rocznie rbs. 5 kop. 20; w Niemczech marek 12; w Belgii, Francyi i Szwajcaryi franków 15.

Redaktor części umiejętniej: dr. **Miecz. Dunin Wąsowicz**, docent Uniwersytetu. Wszelkie korespondencye uprasza się adresować wprost do redaktora: Lwów, ulica Sobieskiego 30.

Administracya we Lwowie w aptéce p. A. Mussiła, ul. Żółkiewska. — W Warszawie główny skład u Gebethnera i Wolffa.

W administracyi są jeszcze do nabycia wyszłe roczniki „Czasopisma“, od 5 poczynszy, po 4 zhr. 20 cent.

Pod redakcją dra T. Żulińskiego wychodzi we Lwowie miesięcznik:

PRZEWODNIK gimnastyczny, organ towarzystwa gimnastycznego Sokół. Przedpłata wynosi rocznie 1 zhr. 20 cent., z przesyłką 1 zhr. 30 cent.

Treść nrów 9 i 10 z września i października 1882: Ruch mięśniowy i wpływ jego na zdrowie człowieka, przez dra T. Żulińskiego (c. d., 9 i 10); Ćwiczenia wolne postępowe, przez A. Durskiego (9, 10); Gry gimnastyczne, przez E. C. (dok., 9); Nieco o rozwoju gimnastyki w Warszawie (10); Sprawy lwowskiego towarzystwa Sokół; Sprawy towarzystw gimnastycznych zagranicznych; Bibliografia gimnastyczna; Kronika.

K S I A Ż K I i N U T Y

stosowne na podarki dla młodzieży

nakładem Juliusza Wildta, księgarza w Krakowie.

CHMIELEWSKI J. Dziecięcy światek w obrazkach i wierszykach dla dobrych dzieci. 60 cent.

— Wiązanka, zawierająca powiastki, wiersze i opowiadania. 1 złr.

— Zagadki, głoskówki, łamigłówki i rebusy dla dzieci. 60 cent.

HOFMANN F. Guwernantka, powiastka dla młodzieży, z niem. przez W. Sarneckiego, z 4 rycinami. 80 cent.

Obrazy natury, podług Wagnera i innych autorów podał dla młodzi W. Sarnecki, z rycinami. 2 złr. 25 cent.

Obrazki dla grzecznych dzieci. 1 złr.

Podróże Mungo Parka po Afryce, wedle najnowszego niemieckiego obrobienia F. Stegera. 1 złr. 50 cent.

Powiastki ze świata dziecinnego. 80 cent.

W co bawić się będziemy? czyli zbiór gier, zabaw i rozrywek dla młodzieży. 60 cent.

SARNECKI W. Gwiazdka noworoczna, zbiór powiastek i opowiadania. 1 złr. 20 cent.

— Jadwiga, obrazek historyczny. 50 cent.

SERWATOWSKI W. Jak mama małeńkiego Jasia religii uczyła. 50 cent.

Teatr dla młodzieży, nr. 1-8, każdy po 20 cent.

ZARZYCKA R. M. Powieści dla dzieci polskich. 60 cent.

N U T Y.

PETERS i RICHLING. Wieniec ulubionych melodyj narodowych w łatwym stylu na fortepian. Zesztytów 6, każdy po 1 złr.

RICHLING W. Skarbeczyk melodyj narodowych na fortepian na cztery ręce. 1 złr.

— Zbiór najużywanych koledz z towarzyszeniem fortepianu, 2gie wydanie. 1 złr.

— Zbiór krakowiaków, ułożony na fortepian. 1 złr.

Collection des plus belles et des plus anciennes Polonaises pour le piano. 1 złr.

Rzadkości bibliograficzne!**LELEWELA JOACH.**

POLSKA, DZIEJE i RZECZY JÉJ,

kompl. w 18 tomach, w półskórek opr. z złoceniami.

Exemplarz zupełnie nowy (u nakładcy kilka tomów zupełnie wyczerpanych), cena 100 złr.

TROJAŃSKIEGO

SŁOWNIK POLSKO-NIEMIECKI,

2 tomy, 12 złr., i tegoż

SŁOWNIK NIEMIECKO-POLSKI,

2 tomy, 12 złr., razem za 22 złr.

Znany ten zaszczytnie Słownik, jedyny, który trafnie i wyczerpująco frazesy w obydwóch językach poprawnie podaje, jest od lat kilkunastu wyczerpany. Poszukiwaniom moim jednakowoż powiodło się wynaleść nieliczną jeszcze ilość tegoż, i dlatego zwracając nań uwagę, upraszam o rychłe zamówienia.

Księgarnia J. M. HIMMELBLAU w Krakowie.

Dzieła ostatnio wydane nakładem księgarni i składu nt
LESMAŃA i ŚWISZCZOWSKIEGO
 w Warszawie, 14 ulica Mazowiecka 14.

LANGE F. A. Historia filozofii materyalistycznej i jej znaczenie w teraźniejszości, z trzeciego niemieckiego wydania przełożyli: tom I Alexander Świętochowski, tom II Felix Jezierski.

Treść tomu I: R. I. 1. Okres starszej atomistyki, a w szczególności Demokrit; 2. Sensualizm sofistów i etyczny materyalizm Arystippa; 3. Reakcja przeciwko materyalizmowi i sensualizmowi; 4. Materyalizm w Grecyi i Rzymie po Arystotelesie; Epikur; Poemat dydaktyczny Tytusa Lukrecjusza Karusa O naturze; R. II. 1. Religie monoteistyczne w stosunku do materyalizmu; 2. Scholastyka i panowanie pojęć arystotelesowskich o materji i formie; 3. Powrót poglądów materyalistycznych z odrodzeniem się nauk; R. III. 1. Gassendi; 2. Hobbes; 3. Oddziaływanie materyalizmu w Anglii; R. IV. 1. Wpływ angielskiego materyalizmu na Francją i Niemcy; 2. De la Mettrie; 3. Systemat natury; 4. Reakcja przeciwko materyalizmowi w Niemczech.

Treść tomu II: R. I. 1. Kant i materyalizm; 2. Materyalizm filozoficzny po Kancie; R. II. 1. Materyalizm i badanie ścisłe; 2. Siła i materya; 3. Kosmogonia przyrodnicza; 4. Darwinizm i teleologia; R. III. 1. Stanowisko człowieka do świata zwierzęcego; 2. Mózg i dusza; 3. Psychologia przyrodnicza; 4. Fjzyjologia organów zmysłowych i świat jako wyobrażenie; R. IV. 1. Ekonomia polityczna i dogmatyka egoizmu; 2. Materyalizm teoretyczny w stosunku swym do etycznego i do religji; 3. Chryścjanstwo i oświata; 4. Stanowisko ideału.

Dzieło to całe obejmuje przeszło 900 stronie wielkiej ósemki. Cena za dwa tomy 6 rs. Nabywać można każdy tom oddzielnie po 3 rs.

ŚWIĘTOCHOWSKI Alexander. O Epikureizmie, dwa odczyty uzupełnione. Cena 40 kop.

SCHAEFFLE A. dr. Kwintesencyja socjalizmu, tłómaczył z Sgo niemieckiego wydania Henryk Konitz, kand. praw. Cena 50 kop.

KUTUZOW Piotr hr. Prawdziwe interesa narodów słowiańskich i pokój europejski, odpowiedź generałowi Skobielewowi. Cena 30 kop.

PETERSEN Jul. dr. Metody i teorye rozwiązywania zadań geometrycznych konstrukcyjnych, zastosowane do przeszło 400 zadań, tłómaczył z niemieckiego dr. Karol Hertz, nauczyciel szkół publicznych. Cena 60 kop.

HERTZ Karol dr. Kurs geometryi do użytku szkół męskich i żeńskich: I. Planimetrya. Cena w oprawie 1 rs. 20 kop.

DYGASIŃSKI Adolf. Wypisy polskie, część niższa. Cena 45 kop.
 — — część średnia. Cena 75 kop.

Lira polska, miniaturowy zbiorek wyborowych poezyj polskich. Cena tomiku 30 kop., w ozdobnej oprawie ze złożonymi brzegami 50 kop. — Dotąd opuściły prasę dwa tomiki, IIIci i IVty wkrótce będą ukończone.

Taż księgarnia posiada na składzie głównym:

OLLENDORFF H. G. Metoda teoretyczno-praktyczna nauczania się czytać, mówić i pisać w sześciu miesiącach:

po niemiecku, wydanie 5te.	Cena wraz z kluczem	2 rs. 25 kop.
po francusku, wydanie 4te.	" "	2 " 40 "
po angielsku.	" "	3 " "
po włosku.	" "	3 " "

Nb. Pięć wydań tej książki do nauki języka niemieckiego i cztery wydania do francuskiego, a nadto mnóstwo wydań zagranicznych do nauki wszystkich niemal europejskich, niektórych wschodnich i starożytnych języków, są najlepszym świadectwem dobroci metody Ollendorffa.

KSIĘGARNIA

G. Gebethnera i Spółki w Krakowie

otrzymała na skład następujące nowe dzieła:

- ANDRUSIKIEWICZ Roman. Latarnia dydaktyczna dla takich nauczycieli przy wiejskich szkołach jednoklasowych, którzy ucząc dzieci jednego oddziału lub stopnia, nie umieją stosownie zatrudniać dziatwy innych oddziałów lub stopni. 2 zlr.
- DUNIECKI Paweł dr. Olęj skalny i wosk ziemny w Galicyi, sprawozdanie z wycieczki po kraju. 1 zlr. 20 cnt.
- GŁĘBOCKI Józef. Wspomnienie z roku 1830—1831, czyli treściwe przedstawienie dziejów tegoż okresu, z powodu rocznicy 50letniej, w roku 1880 obchodzonej. 3 zlr.
- HOMER. Iliada, przełożył wierszem miarowym Paweł Popiel, b. prof. b. Szkoły głównej warsz., wyd. 2gie przejrzone przez tłumacza. 1 zlr. 50 cnt.
- Horoskop na dzień urodzin, ułożony wyjątkami z dzieł A. Mickiewicza przez A. P. W ozdobnej oprawie 1 zlr. 80 cnt.
- HOSZOWSKI Konstanty dr. Jan Wels, medyk krakowski z XV wieku, jego zasługi i fundacya ubylego kościoła św. Piotra na Garbarzach w Krakowie. 30 cnt.
- Przyczynek do historyi krakowskiego Towarzystwa dobroczynności. 90 cnt.
- KOSIBA Antoni prot. dr. Geneza, rodzaj i znaczenie funkcyjne słów polskich, wytworzonych z pierwiastków za pośrednictwem przyrostku ną. 40 cnt.
- KULCZYŃSKI Władysław. Opisy nowych gatunków pajaków z Tatr, Babięj góry i Karpat szląskich. 2 zlr. 50 cnt.
- LELIWA Ludwik Piotr. Jan Sobieski i jego wiek, napisane na dwuwiekową rocznicę oswobodzenia chrześcijaństwa i Wiednia przez Jana Sobieskiego, tom I. 2 zlr.
- O abdykacyi politycznej, napisał J. G. 30 cnt.
- OŻYŃSKI Bożydar. Skarbiec odkryty bogactwa, piękności i wszystkich prawideł zasadniczych mowy i pisowni polskiej. 2 zlr.
- RIBERA o. S. J. Żywot świętej Teresy od Jezusa, tłumaczony na polskie przez Karmelitankę Bosą. 4 zlr.
- ROMANOWICZ Tadeusz. Polityka Stańczyków, odpowiedź na referat prof. dra Leona Bilińskiego O stronnictwie Stańczyków. 30 cnt.
- RYSZARD Antoni. Bibliografia numizmatyczna polska, spis dzieł, pism i artykułów o monetach, medalach i rzeczach menniczych polskich traktujących. 2 zlr.
- Sumy galicyjskie, rzecz o setce milionów długu czy wierzytelności Galicyi u skarbu państwa austriackiego. 80 cnt.
- ZARAŃSKI Stanisław. Nowy organ dydaktyki według metody Bakona. 2 zlr.
- ZIEMBA Teofil dr. Estetyka poezyi. 1 zlr. 25 cnt

SZKOŁA, tygodnik pedagogiczny, organ Towarzystwa pedagogicznego, wychodzi we Lwowie pod redakcją Bolesława Baranowskiego. Cena roczna: w państwie austriackim 4 zlr., dla zagranicy 3 talary.

Treść nrów 34—42 z 26 sierpnia — 21 października 1882: Stopień wykształcenia w Galicyi (34); Trzy projekty reformy ustaw szkolnych (34, 37—40); Kilka uwag o toku nauki przy traktowaniu ustępów z nauk przyrodniczych, przez T. K. (34); Czechy a Galicyi (34); Baśń o cudownym dziecku (34); W przededniu sesyi sejmowej (35); Szkic z praktyki nauczycielskiej, przez J. N. Wasunga (35, 36); Fałszowanie artykułów żywności (35, 36); Nadzieje sejmowe (36, 39); Uwagi o wystawie robót szkolnych w Kołomyi (36, 37); 2413 gmin bez szkoły (37); Powódź petycyjna i sposób zaradzenia jęj (38); Wystawa rolniczo-przemysłowa w Przemysłu (38, 40); Szkoły w księstwie cieszyńskim (39, 40); Kiedy mają dzieci wstępować do szkoły (41); Stan szkół w Galicyi w roku szkolnym 1880/81 (41, 42); Roboty ręczne w szkołach (41); Hołd pruski J. Matejki (42); Kilka słów o traktowaniu ustępów z książek szkolnych w ogólności, przez J. N. Wasunga (42); Sprawy Tow. pedagog.; Wiadomości potoczne, Inseraty.

PRZEGLĄD sądowy i administracyjny, wychodzi we Lwowie co środy pod redakcją dra Ernesta Tilla. Prenumerata roczna z przesyłką: 7 zhr. = 6 rs. = 20 marek.

Treść nrów 35—42 z 30 sierpnia — 18 października 1882: R. v. Cansteina Lehrbuch des österr. Civilprocesses, ocenił dr. A. Balasits (35, 36); O pojęciach niewypłacalności, niedostateczności majątku, zastanowienia wypłat (37); O konwersyi pożyczek hipotecznych, przez dra W. Bindera (38, 39); Mowa prof. dra Pilata w sprawie reformy ustawy o swojszczyźnie na posiedzeniu sejmu 16 września (39, 40); Wiec adwokatów austriackich w Wiedniu (40); Przyczynke do §§ 18 i 32 wyborczej ordynacyi gminnej, przez dra Z. Korotkiewicza (41); Dwoista teoria dowodowa w austriackim procesie cywilnym, przez dra A. Balasitsa (41); Uregulowanie górnictwa naftowego, odczyt dra Baucha (42); Orzeczenia Trybunałów; Praktyka sądowa i administracyjna; Ogłoszenia.

KŁOSY, czasopismo ilustrowane tygodniowe, wydawane przez S. Lewentala w Warszawie. Prenumerata kwartalna: 2 rs., z przesyłką 3 rs.; w Krakowie 3 zhr. 30 ent., z przes. 4 zhr.; we Lwowie 3 zhr. 60 ent., z przes. 4 zhr. 40 ent.; w Poznaniu z przes. 2½ talara.

Treść nrów 900—903 z 28 września — 19 października 1882: Pan Gluchy Paweł, przez T. Hodegio (900—903); Przemysł (900); Józ. Wybicki (900); Pierwszy zjazd techników polskich w Krakowie, przez Ant. Jabłońskiego (900); Literatura polska u Niemców, przez L. Piccolominiego (900, 902); Wielka niedźwiedzia, wspomnienie szkolne, przez M. P. (900—902); Łuk tryumfalny Tytusa (900); Drzwi zamku królewskiego na Wawelu, przez Śl. Odrzywolskiego (900); Powieść w Anglii, przez Nekandę (901); Leopold Otto (901); Na odwieczną nutę, sześć sonetów, przez J. C. (902); Listy Henryka Rzewuskiego do ks. Placyda Jankowskiego (902, 903); Na zwaliskach (902); Wystawa rolniczo-przemysłowa w Przemysłu (902); Polowanie z słoniami na tygrysy w Indyach wschodnich, przez A. P. (902); Kościół w Kłotnie (902); Z ruchu przemysłowego, przez Martynowskiego, (901); Z zakresu gospodarstwa krajowego, przez Ign. N. Sta...iego (902); Teatr polski w cesarstwie rosyjskim (903); Jarmark w Łowiczu (903); Z dziejów oświaty ludowej w Galicyi, przez Ant. Bądzkiewicza (903); Pyrofon, przez x/x (903); Kronika paryska, przez Nekandę (900); Korespondencya z Tyflisu, przez R. Słomkę (901); Korespondencya ze Łwowa (901, 902); Korespondencya z Krakowa (902); Listy J. I. Kraszewskiego (903); Przegląd literacki, przez M. J. Z.; Przegląd polityczny; Wiadomości z pola literatury, nauki i sztuki; Rozmaitości; Pokłosie, przez Karola; Dodatek: E. Ecksteina Kludyusze, tóm. z niemieckiego przez Jaskółkę.

Najnowsze wydawnictwa księgarni Gebethnera i Wolffa w Warszawie:

KAZIMIERZA JAROCHOWSKIEGO

Nowe opowiadania i studia historyczne.

Treść: Zamachy Augusta II na Leszczyńskiego; Katastrofa Patkula; Koniec Radziejowskiego; Brandenburgia i Polska w pierwszych latach po traktacie oliwskim; Polityka Brandenburska w pierwszych latach wojny Karola XII i misya Przebendowskiego do Berlina; Próba emancypacyjna polityki Augustowej i intryga Posadowskiego, rezydenta pruskiego w Warszawie r. 1720; Oblężenie miasta Poznania przez Patkula. — Cena 3 ruble.

JÓZEFA SZUJSKIEGO

Opowiadania i roztrząsania historyczne,

pisane w latach 1875 — 1880.

Treść: Charakterystyka Kazimierza W.; Maćko Borkowicz, wojewoda pozn. i pierwsza Konfederacya rycerska 1352 r.; Warunki traktatu kaliskiego r. 1343; Ludwik węgierski i bezkrólewie po jego śmierci; Kraków aż do początków XV w.; Jeszcze o elekcyi w epoce Jagiellonów; Stanowisko Długosza w historyografii europejskiej; Artykuł o wypowiedzeniu posłuszeństwa; O młodszości naszego cywilizacyjnego rozwoju. — Cena 3 ruble.

PISMA

HENRYKA SIENKIEWICZA,

tom piąty.

Treść: Latarnik; Niewola tatarska; Jamiol; Na jedną kartę; Bartek zwycięzca.
Cena 1 rs. 50 kop.

A. WILCZYŃSKIEGO,

autora „Kłopotów starego komendanta“,

WOŁY ROBOCZE,

obrazki z życia poczciwów.

Cena 1 rs. 20 kop.

A. WILCZYŃSKIEGO

Na manowcach,

dzieje zwykłego śmiertelnika.

Cena 1 rs. 50 kop.

Dra HAUBNERA

WETERYNARYA GOSPODARSKA,

choroby wewnętrzne i zewnętrzne zwierząt domowych,

przełożył z niemieckiego dr. M. Laurysiewicz, wydanie drugie. — Cena 3 ruble.

Wydawca i redaktor odpowiedzialny dr. Władysław Wisłocki.